

JESUCRISTOMANTA JUANPA QELLQASQAN

Jesuspa vidanmanta wakin willakuqkunapa unay qepantañam Juanpas kay librota qellqarqa. Kay libroqa hukmanneqmi Mateopa, Marcospa, Lucaspa qellqasqan libro-kunamantaqa. Kay libropi tarikuq Jesuspa wakin rurasqankunaqa chaynataq wakin rimasqankunaqa manam tarikunchu chay wakin librokunapiqa.

Kay libroqa tawa parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun Jesucristoqa Dios kachkaspanpas runayarusqanmanta, willakuntaqmi Bautizaq Juanpa willakusqankunamantapas (1).

Iskay kaq parteñataqmi willakun Juda lawpi Jesuspa rurasqankunamanta, judiokunapa Pascua Fiestanpi chaynataq wakin hatun fiestakunapipas Jesus rikurisqanmanta (2-12).

Kimsa kaq parteñataqmi willakun semanallaña Jesus kawsaspan Jerusalenpi ñakarisqanmantawan wañukusqanmanta (13-19).

Tawa kaq parteñataqmi willakun Jesus kawsariruspan Galilea lawpi discipulonkunaman rikuriyusqanmantawan Apostol Pedrowan rimasqanmanta (20-21).

Juanqa qellqarqa manam Jesuspa rurasqallanmantachu aswanqa Jesuspa pim kasqanmantawanmi. Jesusqa wiñaypaq Diospa Simin kachkaspan runayarurqa hinaspam runakuna ukupi kawsarqa (1:1-18). Milagrokuna rurasqanmi qawachiwanchik payqa Dios kasqanta. Jesusqa pim kasqantam reqsichikurqa yakuwan, kanchaywan hinaspam tantawan rikchanachispan. Paymi nirqa: “Ñoqam kani tanta, ñoqam kani kay pachapa kanchaynin, ñoqam kani oveja kanchapa punkun, ñoqam kani allin michiq, ñoqam kani kawsariy chaynataq kawsaypas, ñoqam kani ñan, ñoqam kani cheqap uvas sachá” nispa.

Hina kay librom willakuntaq imapaqmi qellqasqa kasqanta: “Kaykunataqa qellqarqani Jesus Diospa Churin Cristo kasqan creenaykichikpaqmi, creespaykichikñataq payrayku wiñay kawsayniyoq kanaykichikpaq” (Jn. 20:31).

Diospa Siminmanta

1 ¹Tukuy imapa qallariyninpiqa karqañam Simiqa, chay Simiqa karqa Dioswanmi, chay Simiqa Diosmi. ²Tukuy imapa qallariyninpiqa Dioswanmi karqa. ³Diosmi paynintakama unancharqa tukuy imakunatapaspas, mana paywan unanchaptinga tukuy imakunapas manam kanmanchu karqa. ⁴Kawsaymi paypi karqa, chay kawsaytaqmi achkiy karqa runakunapaq. ⁵Achkiymi kanchan tuta-yayta, tutayayñataqmi mana atirqachu chay achkiy wañurachiyta.

⁶Juan sutiyoq runatam Dios kachamurqa. ⁷Paymi hamurqa testigo hina achkiymanta willakunanpaq chaynapi Juanpa nisqanwan runakuna iñinankupaq. ⁸Juanqa manam chay achkiychu karqa, payqa achkiymanta willakunanpaq kachamusqallam karqa. ⁹Cheqap achkiyqa llapa runakunatam achkirirqa kay pachaman hamuspa.

¹⁰Achkiymi karqa kay pachapi, paywanmi Dios kay pachata rurarqa, runakunam ichaqa mana reqsirqachu. ¹¹Simim hamurqa kikinpa kaqman, castamasinkunañataq-mi mana chaskirqachu. ¹²Payta chaskispa iñiqkunamanmi ichaqa qorqa derechonta Diospa churinña kanankupa. ¹³Paykunaqa manam runapa churin hinachu kanku, manataqmi nacenkupas qaripa munasqanman hinachu aswanqa Diospa churinñam kanku.

¹⁴Chay Simim runayaruspan *yacharqa ñoqanchikwan Diospa cheqap kuyakuy-ninta qawachiwaspanchik. Qawarqanikum achkiynintapas, paymi qawachiwarqaku Taytapa sapallan Churin kasqanta. ¹⁵Juanmi paymanta willakuspan qaparirqa:

—Paymi chay “Qepaytam hamuchkan” nisqayqa, qepay hamuq kachkaspapas ñoqamantaqa atiyniyoqmi manaraqpas nacechkaptiy kasqanrayku —nispa.

¹⁶Diospa churinmantam llapallanchik chaskichkanchik achka-achka favor-ninta. ¹⁷Leytaqa Diosmi qorqa Moisesnintakama, cheqap favorninñataqmi hamuwanchik Jesucristontakama. taqmi hamuwanchik Jesucristontakama.

¹⁸Manam pipas Diostaqa rikurqachu haykapipas, Taytapa sapallan Churillanmi paytaqa rikurqa. Paymi Dioswan kuska *yachaspa willawanchik Diosmanta.

Bautizaq Juanpa willakusqanmanta

(Mt 3:11-12. Mr 1:7-8. Lc 3:15-17)

¹⁹Judiokunam Jerusalenmanta kacharqa *sacerdotekunata hinaspa *Leviy casta runakunata:

—¿Pitaq kanki? —nispa Juanta tapumunankupa. ²⁰Juanmi willakurqa cheqapta:

—Manam ñoqaqa Cristochu kani —nispa.

²¹Hinaptinmi tapurqaku:

—Chaynaqa ¿pitaq kanki icha *Diosmanta willakuq Eliaschu? —nispa.

Juanñataqmi nirqa:

—Manam ñoqaqa Eliaschu kani —nispa.

Chaymi paykunañataq nirqaku:

—Chaynaqa qamqariki kanki Moisespa nisqancha. Paymi nirqa: “Hamunqam *Diosmanta willakuq” nispa.

Chaymi Juanñataq nirqa:

—Manam paychu kani —nispa.

²²Chaymantam nirqaku:

—Chaynaqa ¿pitaq kanki? Kachamuwaqniykuman willamunaykupaqyá niwayku, kikikiqa ¿imanikunkitaq? —nispa.

²³Juanmi nirqa:

—Ñoqaqa kani *Diosmanta willakuq Isaiaspa nisqanpi hina: “Señorpa hamunan ñanta derechaychik” nispa purunpi qayakuqmi.

²⁴Juanta tapuqkunaqa karqa *fariseokunapa kachamusqanmi. ²⁵Mosoqmantam paykuna tapurqa:

—Mana Cristochu nitaq Eliaschu nitaq Moisespa nisqan Diosmanta willakuq-chu kachkaspaykiqa ¿imanasqamá bautizankiqa?

²⁶Hinaptinmi Juanñataq nirqa:

—Ñoqaqa bautizani yakullawanmi, qamkuna ukupi kaqtam ichaqa manaraq reqsinkichikraqchu. ²⁷Paymi chay “Qepaytam hamunqa” nisqayqa, paypataqa *usutanpa watullantapas manam paskanaypaq hinachu kani.

²⁸Chaykunaqa sucedekurqa Jordan Mayupa waklawnin Betania lawpim, chaypim Juan bautizachkarqa.

Diosmanta Hamuq Runamanta

²⁹Paqarinnintintam Juan rikururqa Jesus hamuqta chaymi nirqa:

—Qawaychik, paymi *Diosmanta Hamuq Carneroqa, wañuspanmi runakunapa huchanta pampachanqa. ³⁰Paymi chay “qepaytam hamuchkan” nisqayqa. Qepay hamuq kachkasapas ñoqamantaqa atiyniyoqmi manaraqpas nacechkaptiy kasqanrayku. ³¹Manam ñoqapas reqsirqanichu pay kasqantaqa, ichaqa yakuwanmi bautizani Israel casta runakuna Jesusta reqsinankupaq —nispa.

³²Juanqa nirqataqmi:

—Ñoqam rikurqani Chuya Espiritu hanaq pachamanta paloma hina uraykamuspa Jesuspa hawanman tiyaykuqta. ³³Manamá paytaqa reqsirqanichu ichaqa yakupi bautizanaypaq kachamuwaqniymi niwarqa: “Qawankim Espiritu uraykamuspa runapa hawanman tiyaykuqta, paymi bautizanqa Chuya Espirituwan.”

³⁴Paytaqa ñam rikurqaniña chaymi willakuni payqa Diospa Churin kasqanta.

Jesusa punta kaq discipulonkunamanta

³⁵Bautizaq Juanmi paqarinnintinta sayachkarqa isqay discipulonkunawan.

³⁶Juanmi Jesusta richkaqta rikuruspa nirqa:

—Qawaychik, paymi *Diosmanta Hamuq Carneroqa —nispa.

³⁷Juanpa discipulonkunam chay nisqanta uyariruspanku Jesusta qatikurqaku.

³⁸Jesus qepanta qawariykuptinmi paykuna hamuchkasqa, paykunatam Jesus nirqa: —¿Imataq munankichik? —nispa.

Paykunañataqmi nirqa:

—Yachachikuq ¿maypitaq *yachanki? —nispa.

³⁹Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Hakuwá qawamuychik —nispa.

Rispankum qawamurqaku Jesuspa maypim *yachasqanta. Inti waqtaykuytaraqmi tuparqakuqa, chay horamantam paqarinnintinkama kuska karqaku.

⁴⁰Iskayninmanta Juanpa nisqanta uyarispa Jesusta qatikuqmi karqa Andres, payqa karqa Simon Pedropa wawqenmi. ⁴¹Puntata wawqen Simonta Andres maskaramuspanmi nirqa:

—Mesiastam tariramuniku —nispa.

Mesiasqa Cristo ninanmi.

⁴²Andresmi púsarqa Simonta Jesuspa kasqanman chaymi Simonta qawaykuspan Jesus nirqa:

—Juanpa churin Simon, kunanmantaqa Cefasñam sutiki kanqa —nispa. Chay sutiqa Pedro ninanmi.

Felipetawan Natanaelta Jesusa qayasqanmanta

⁴³Jesusmi paqarinnintinta Galilea lawman rinanpaq kachkaspa tuparurqa Felipewan, paytam nirqa:

—Hakuchik —nispa.

⁴⁴Felipeqa karqa Betsaida llaqtayoqmi, llaqtamasintaqmi karqa Andreswan Pedropas. ⁴⁵Felipem Natanaelta maskamuspan nirqa:

—Tariramunikum huk runata, paymantam Moisespas chaynataq Diosmanta willakuqkunapas qellqarqa. Payqariki Joseypa churin Nazaret llaqtayoq Jesusmi —nispa.

⁴⁶Chaymi Natanael nirqa:

—Nazaret llaqtamantaqa ¿yaqachum ima allinpas lloqsimunman? —nispa.

Felipeñataqmi nirqa:

—Hakuwá qawamunki —nispa.

⁴⁷Jesusmi Natanaelta rikuruspan nirqa:

—Kay hamuq runaqa cheqap Israel casta runam, payqa mana engañakuqmi —nispa.

⁴⁸Natanaelñataqmi nirqa:

—¿Maypitaq reqsiwarqanki? —nispa.

Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Manaraqpas Felipe willasuchkaptikim higos sachapa sikipi rikurqayki —nispa.

⁴⁹Chaymi Natanael nirqa:

—Yachachikuq, qamqa kanki Diospa Churinmi, qamqa kanki Israel runakunapa reyninmi —nispa.

⁵⁰Jesusmi nirqa:

—¿“Higospa sikipim rikurqayki” niptiychu creerunki? Chaymantapas aswan mas hatun ruraykunatam rikunki.

⁵¹—Cheqaptapunim rikunkichik hanaq pachata kicharayaqta, Diosmanta Hamuq Runatapas Diospa angelninkunawan hanaq pachawan comunicaqtam rikuwankichik.

Cana llaqtapi casarakuymanta

2 ¹Kimsa punchaw pasaruptinmi Galilea law Cana llaqtapi karqa casamiento. Chaypim karqa Jesus chaynataq mamanpas. ²Jesustam discipulonkunatawan qayachirqaku chay casamientoman. ³Vino pisiruptinmi Jesusta maman nirqa:

—Vinom pisirun —nispa.

⁴Chaymi Jesus nirqa:

—Mamay ¿imanasqataq niwanki chaynataqa? Manaraqmi tiempoy chayamunraqchu —nispa.

⁵Chaymi serviqkunata Maria nirqa:

—Ruraychik Jesuspa imam kamachisusqaykichikta —nispa.

⁶Soqta urpukunam kachkarqa rumimanta rurasqa, chayna urpukunapim judio-kuna yakuta waqaychaq *chuyanchakunankupaq. Sapa urpumanmi yaku huntaq iskay-kimsa puyñu. ⁷Chaymi serviqkunata Jesus nirqa:

—Hillpuychik yakuta kay urpukunaman —nispa.

Chaymi hillpurqaku huntanankama. ⁸Chaymi Jesus nirqa:

—Wisipa apaychik mayordomoman —nispa.

Chaymi kamachisqanman hina aparqaku. ⁹Yakumanta vinoyaruqta mayordomo malliykuspanmi mana yacharqachu ni maypi waqaychasqankutapas, serviqkunallam yacharqa chay vinoqa yakumanta kasqanta. Mayordomom noviota qayaykuspan nirqa:

¹⁰—Llapa runaqa puntataqa servinku allinnin vinotam, llumpayta tomaruptinkuñam qamyantaqa qonku. Qamñataqmi allinninta waqaychasqanki qepapaqraq —nispa.

¹¹Kay punta kaq *milagrotam Jesus rurarqa Galilea law Cana llaqtapi. Chaywanmi qawachikurqa atiyñinta hinaptinmi discipulonkuna iñirqa payman.

¹²Chaymantam rirqa Capernaum llaqtaman mamanwan, wawqenkunawan hinaspa discipulonkunawan, chaypim *yacharqaku unayneq.

Templomanta negociantekunata Jesus qarqosqanmanta

(Mt 21:12-13. Mr 11:15-18. Lc 19:45-46)

¹³ Judiokunapa *Pascua Fiestanku hichpamuchkaptinmi Jesus rirqa Jerusalenman. ¹⁴ Templopim tarirurqa bueyesguna, ovejakuna hinaspa palomakuna *rantikuq runakunata chaynataq qollqe cambiaqkunatapas. ¹⁵ Chaymi Jesus waskamanta latigota rurakuykuspa templomanta lliwta qarqorurqa ovejantinta hinaspa bueyesnintinta. Qollqe cambiaq runakunapa qollqentapas tallirurqam hinaspa mesankutapas wikaparamurqa. ¹⁶ Palomakuna *rantikuqkunatañataqmi nirqa:

—iKaykunata horqowaychik kaymanta! iTaytappa wasintaqa amayá qatu wasintaqa ruraychikchu! —nispa.

¹⁷ Hinaptinmi discipulonkuna yuyarirurqaku:

—Sinchitam sientini Diospa wasinmantaqa —niq qellqasqata.

¹⁸ Judiokunañataqmi nirqa:

—Kaykunata rurachkaspaykiqa ima *milagrollatapas qawachiwaykuyá derechoyoq kasqaykita yachanaykupaq —nispa.

¹⁹ Chaymi Jesus nirqa:

—Tuñirachiychik kay templota hinaptinmi kimsa punchawllapi hatarirachisaq —nispa.

²⁰ Judiokunañataqmi nirqa:

—Kay temploqa rurasqa karqa tawa chunka soqtayoq watapim ¿hinaptinchu qamqa kimsa punchawllapi hatarirachiwaq? —nispa.

²¹ Templomanta rimaspanqa Jesusqa nichkarqa kikinpa cuerponmantam. ²² Jesus wañukusqanmanta kawsarimuptinmi discipulonkuna yuyarirqaku chaynakuna nisqanta hinaspa creerqaku Bibliapi chaynataq Jesuspa nisqankunapipas.

Jesusqa llapallantam reqsin

²³ Jerusalenpi kaspanmi *Pascua Fiestapi rurarqa achkaq *milagrokunata chaymi achka runakuna iñirqaku Jesusman. ²⁴ Ichaqa manam confiaturqachu runakunapiqa llapankuta reqsisqanrayku. ²⁵ Manataqmi pitapas necesitarqachu pi runamanta ima ninantapas, kikin Jesusmi reqsirqa sapakama runapa sonqontaqa.

Nicodemowan Jesuspa rimasqanmanta

3 ¹ Nicodemo sutiyoyq *fariseom karqa judiokuna kamachikuq. ² Paymi tutallan Jesusman watukuq hamuspan nirqa:

—Yachachikuq, yachanikum yachachiwanaykikupaq Dios kachamusqaykita, manam pipas atinmanchu qam hina kay *milagrokuna ruraytaqa Dios paywan mana kaptinqa —nispa.

³ Jesusmi nirqa:

—Cheqaptapunim niki, pipas mana mosoqmanta nacespaqa manam rikunqachu Diospa munaychakusqanta —nispa.

⁴ Chaymi Nicodemo tapurqa:

—¿Imaynataq runaqa machuña kachkaspaqa mosoqmantaqa nacemunman? ¿Icha atinmanchu mamanpa wixsanman kutiykuspa kasqallan nacemuymta? —nispa.

⁵ Jesusñataqmi nirqa:

—Cheqaptapunim niki, yakumantawan Espiritumanta pipas mana naceqqa Diospa munaychakusqanmanqa manam yaykunmanchu. ⁶ Runamanta nacemuqqa hina

runallam, Espiritumanta nacemuqñataqmi espirituña. ⁷Amayá admirakuychu “Mosoqmantam nacenayki” nisqaywanqa. ⁸Wayraqa maylawmantapas wayramunmi chaymi uyarinki qaparisqanta, ichaqa manam yachankichu maymanta hamusqantapas nitaq mayman risqantapas, chaynam Espiritumanta llapallan nacemuqkunaqa.

⁹Chaymi Nicodemo mosoqmanta nirqa:

—¿Imaynataqcha chaykunaqa kanman? —nispa.

¹⁰Jesuñataqmi nirqa:

—Qamqa kanki Israel casta runakuna yachachiqmi çhinachkaspachum kaykunata mana yachanki? ¹¹Cheqaptapunim rimaniku yachasqaykumanta, willakunikuñataqmi rikusqaykumanta hinaptinmi qamkuna mana creenkichikichu nisqaykuta. ¹²Kay pachapi kaqkunallamanta niptiyimi mana creenkichikichu, chaynaqa çimaynataq creewaqchik hanaq pachapi kaqkunamanta willaptiyqa?

¹³—Manam pipas rirqachu hanaq pachataqa, ichaqa hanaq pachamanta uraykamuq Diosmanta Hamuq Runallam. ¹⁴Chunniqpim broncemanta culebrata ruraspa Moises sayarichirqa, chaynam Diosmanta Hamuq Runapas chakatasqa kanqa ¹⁵chaynapi pipas payman iñiqqa wiñaypaqña kawsananpaq.

Kay pachapi runakunata Dios kuyasqanmanta.

¹⁶—Diosqa ancha-anchatam kuyarqa runakunata, chaymi sapallan Churinta qomurqa pipas paypi iñiqqa manaña puchukaspa wiñaypaqña kawsananpaq.

¹⁷Diosqa kay pachamanqa kachamurqa sapallan Churintaqa manam runakunata juzgananpaqchu aswanqa salvananpaqmi.

¹⁸—Diospa Churinpi iñiqqa manam juzgasqachu kanqa, mana iñiqmi ichaqa juzgasqaña Diospa sapallan Churinpi mana inisqanrayku. ¹⁹Juzgasqaqa kachkanku, kay pachaman achkiy hamuptinpas tutayaytaq gustarusqankuraykum. Tutayaytaqa gustarurqaku pakasqallapi tukuy ima rurasqanku mana allinlla kasqanraykum. ²⁰Llapa mana allin ruraqkunaqa cheqninmi achkiytaqa chay mana allin rurasqankuta mana rikuchikunankupaq. ²¹Cheqapman hina ruraqkunam ichaqa asuykamunku achkiyman rurasqankunaqa Diospa yanapakuyinwan rurasqa kasqanta qawachikunanpaq.

Jesusta Bautizaq Juan hukawan hatunchasqanmanta

²²Kaykunapa qepantam discipulonkunawan Jesus rirqa Judea lawman. Chaypi unayneq kaspanmi bautizarqa. ²³Juanpas bautizarqataqmi Salim llaqtapa hichpan Enon lawpi chaypi achka yaku kasqanrayku, runakunam chayman rispa bautizachikurqaku. ²⁴Chaykunaqa pasakurqa Juanta manaraq carcelachkaptinkum.

²⁵Juanpa discipulonkunam churanakurqaku judiokunawan *chuyanchakuy costumbremanta. ²⁶Chaymi Juanman rispa nirqaku:

—Yachachikuq, Jordan Mayupa waklawninpi chay kuska kaqmasiki runaqa bautizachkanmi, llapa runakunam payman richkan, paymantaqariki willawarqankikuñam —nispa.

²⁷Juanñataqmi nirqa:

—Runaqa manam chaskinmanchu imapas Dios mana qoptinqa. ²⁸Qamkunaqa uyarirqankichikñam: “Ñoqaqa manam Cristochu kani” nisqayta. Diosmi kachamuwarqa Cristopa puntanta. ²⁹Casamientopiqqa, noviayoqqa noviollam. Noviopa amistadninñataqmi kusikun noviopa rimasqanta uyarispan, chaynam ñoqapas kunan kusikuni anchata.

³⁰Cristoqa aswan-aswan reqsisqam kanan, ñoqañataqmi aswan-aswan taksayanay.

Hanaq pachamanta Hamuqmantam

³¹Hanaq pachamanta Hamuqqa llapallanpi munaychakuqmi, kay pachamanta kaqqa kay pachapi kaqlam, rimanpas kay pachapi kaqkunallamantam. Hanaq pachamanta Hamuqmi ichaqa llapallanpi munaychakuq. ³²Willakunpas imam rikusqanmantawan imam uyarisqanmantam, ichaqa manam pipas chaskinchu paypa willakusqantaqa. ³³Pipas willakusqanta chaskiqmi ichaqa cheqappaña hapin Diospa nisqanta. ³⁴Diospa kachamusqanqa willakun Diosllamantam, Diosmi paymanqa qon Espiritunta mana tupusqata. ³⁵Taytaqa Churinta kuyaspanmi tukuy imata qorqa payña kamachikunanpaq. ³⁶Churipi iñiqqa wiñay kawsayniyoqmi, paypi mana iñiqmi ichaqa mana wiñay kawsayniyoqchu, mana iñiqpaqqa Diospa sinchi piñakuyinmi kachkan.

Samaria law warmiwan Jesuspa rimasqanmanta

4 ¹Jesusmi yacharurqa *fariseokunapa rimasqanta. Paykunam nirqa: —Juanmantaqa Jesustam aswan achka runakuna qatichkan chaymi masta bautizachkan —nispa.

²Manam Jesuschu bautizarqaqa aswanqa discipulonkunam. ³Chay rimasqanku ta yacharuspanmi Judea lawmanta Jesus kutikurqa Galileaman.

⁴Kutispanmi Samaria lawninta pasanan karqa. ⁵Chaymi chayarurqa Sicar su-tiyooq llaqtaman. Chaypim kachkarqa churin Joseyman qosqan Jacobpa chakran. ⁶Chaypim karqa Jacobpa pozon. Jesusmi richkaspan pisiparuspan tiyaykurqa pozopa waqtanpi yaqa chawpi punchawta.

⁷Samaria law warmi yaku horqoq hamuruptinmi Jesus nirqa:

—Yakullayki mamáy —nispan.

⁸Discipulonkunaqa manam chaypiñachu karqaku llaqtaman mikuy rantiq risqankurayku.

⁹Chay Samaria law warmim Jesusta nirqa:

—Judío kachkaspaykiqa ¿imanasqataq ñoqa samaritanataqa yakuta mañawan-ki? —nispa.

Judiokunaqa manam rimanakuqkuchu Samariapi kaqkunawanqa. ¹⁰Chaymi Jesus payta nirqa:

—Sichum reqsiwaq Diospa qokuyninta chaynataq pim yaku mañakusuqnikita hinasp-aqa ñoqatachá mañakuwankiman kawsachikuq yakuta hinaptinga qoykimanmi —nispa.

¹¹Hinaptinga chay warmiñataq nirqa:

—Señor, manataq imaykipas kanchu yaku horqonaykipaqqa, pozopas ukuraqtaq. ¿Maymantataq qowankiman chay kawsachikuq yakutaqa? ¹²Nawpa abueloyku Jacobmi saqewarqaku kay pozotaqa. Kay pozomantam tomaq kikinpas churinkunapas chaynataq animalninkunapas. ¿Icha paymantapas aswan munayniyoqchu qamqa kanki? —nispa.

¹³Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Pipas kay yaku tomaqqa mosoqmantam yakunayachikunqa. ¹⁴Ñoqapa yaku qos-qay tomaqmi ichaqa haykapipas mana yakunayachikunqachu. Chay yaku qosqayqa toqyay yaku hinan rikuringa runapa ukunpi hinaspam qonqa wiñay kawsayta —nispa.

¹⁵Chaymi warmiñataq nirqa:

—Señor, qoykuwayá chay yakuta manaña yakunayachikunaypaq, chayna kap-tinqa manañach hamusaqchu yaku horqoq —nispa.

¹⁶Hinaptinga Jesus nirqa:

—Qosaykita qayamuspayá hamuychik kuska —nispa.

¹⁷Chaymi warmiñataq nirqa:

—Manam kanchu qosayqa —nispa.

Chaymi Jesus nirqa:

—Arí, allintam ninki “Manam kanchu qosayqa” nispayki. ¹⁸Pichqañam karqa qosaykiqa, kunan kaqwanñataqmi uywanakuchkanki, arí chay nisqaykiqa cheqapmi.

¹⁹Chaynata niptinmi warmiñataq nirqa:

—Señor, Diosmanta willakuqchusmi qamqa kasqanki. ²⁰Ñawpaq abueloykum Diosta yupaycharqa kay moqopi, judiokunañataqmi ninkichik Jerusalenpim yupaychanaqa —nispa.

²¹Hinaptinmi Jesus nirqa:

—Creeway mamay, hamuq punchawpiqa Dios Taytataqa yupaychankichik manam kay moqopichu nitaq Jerusalenpichu. ²²Samaria law runakunaqa yupaychankichik mana yachastinmi, ñoqaykum ichaqa yupaychaniku reqsisqaykuta, salvakuqqa hamun judio casta runakunamantam. ²³Ichaqa hamuchkanmi punchaw, ñam chayamuchkanña, cheqap yupaychaqkunaqa Dios Taytatam cheqap espiritupi yupaychanqaku. Paymi chaynata munan llapa yupaychaqninkuna rurananta. ²⁴Diosqa Espiritum, chaymi yupaychaqninkunapas yupaychananku cheqap espiritupi.

²⁵Chaymi warmiñataq nirqa:

—Yachanim Cristo nisqanku Mesias hamunanta, pay hamuspanmi lliwta willawanqaku —nispa.

²⁶Jesusmi nirqa:

—Kay rimapayaqnikim Mesiasqa kani —nispa.

²⁷Chaynata rimachkaptinkum discipulonkuna chayaramurqaku hinaspam admirakurqaku warmiwan rimaqta qawaykuspanku, ichaqa manam mayqan-ninkupas nirqakuchu: “¿Imatataq tapuchkanki?” nispaqa otaq “¿imanasqataq warmiwanqa rimachkanki?” nispaqa.

²⁸Warmim puyñunta saqeruspan kutirirqa llaqtaman hinaspam willarqa runakunaman:

²⁹—Rispa qawamuychik, huk runam tukuy ima rurasqayta niykuwan, ichapas payqa Cristo —nispa.

³⁰Chaymi llaqtamanta runakuna rirqaku Jesuspa kasqanman. ³¹Discipulonkunañataqmi ruegarqa Jesusta:

—Mikuykuy —nispanku.

³²Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqapaqa kachkanñam mikunayqa qamkunapa mana yachasqaykichik —nispa.

³³Discipulonkunañataqmi tapunakurqaku:

—¿Pitaqcha aparamunman karqa mikuyta? —nispanku.

³⁴Jesusmi nirqa:

—Chaytaqa rurachkani kachamuwaqniypa munasqanta ruraspaymi hinaspa kamachisqanta tukuspaymi. ³⁵Qamkunam ninkichik: “tawa killaraqmi faltachkan cosechapaq” nispa, ichaqa ñoqam ninkichik, qawariychik tarpusqakunata, ñam kachkan poqosqaña cosechanapaq. ³⁶Cosechapi llamkaqkunapas chashinqañam pagonta, paykunam huñunqaku wiñay kawsaypaq cosechata chaymi kusikunqa tarpuqpas chaynataq rutuqpas. ³⁷Runakunaqa cheqaptam ninku: “Tarpuqqa hukmi, hukñataqmi cosechaq” nispa. ³⁸Ñoqam kacharqaykichik mana llamkasqaykichik kaqta cosechanaykichikpaq, hukkunamá llamkarqaqa, qamkunañataqmi paykunapa llamkasqanta tukupankichik.

³⁹Chay Samaria law runakunam achkaq iñirqaku Jesusman: “Tukuy ima rurasqaytam niykuwan” nispa chay warmi nisqanrayku. ⁴⁰Samaria law runakuna hamuspanmi Jesusta ruegarqaku paykunawan qeparinanpaq, chaymi Jesus paykunawan karqa iskay punchaw. ⁴¹Jesuspa rimasqanta uyarispankum aswan achkaraq iñirqaku. ⁴²Chay warmitam nirqaku:

—Manam qampa nisqallaykiwanñachu iñinikuqa aswanqa kikiykuñam uyariykuni-ku hinaspan yachaniku payqa cheqaptapuni kay pachapi runakuna salvaq kasqanta.

Rey yanapaqpa churinta Jesus sanoyachisqanmanta

⁴³Jesusmi Samaria lawpi iskay punchaw karuspan Galilea lawman rirqa. ⁴⁴Jesusmi niq:

—Diosmanta willakuqtaqa kikinpa llaqtanpiqa manam allintaqa chaskinman-kuchu —nispan.

⁴⁵Galilea lawman chayaruptinkum chaypi runakuna kusikuywan chaskirqaku. Jerusalen *Pascua Fiestaman riqkunam rikumurqaku fiestapi Jesuspa tukuy imakunapas rurasqanta.

⁴⁶Jesusmi kutirqa Galilea lawpi kaq Cana llaqtaman, chay llaqtapim ñawpaqta yakuta vinoyarachirqa. Capernaum llaqtapim karqa reyta yanapaq runa, paypa churinmi onqorqa. ⁴⁷Chaymi Judea lawmanta Galileaman Jesuspa chayaramusqanta yacharuspan rirqa churin sanoyachinanpaq ruegakuq, chay onqoqqa ñam wañunayachkarqaña. ⁴⁸Jesusmi nirqa:

—Qamkunaqa manam creewaqchikchu admirakuypaq milagrokunata mana rikuspaykichikqa —nispa.

⁴⁹Hinaptinmi reypa yanapaqninñataq nirqa:

—Hakuchikyá manaraq churillay wañuruchkaptin —nispa.

⁵⁰Jesusmi nirqa:

—Ripukuyñayá, churikiqa sanoyarunñam —nispa.

Chay runam Jesuspa nisqanta creespan ripukurqa. ⁵¹Wasinman hichpaykuch-kaptinmi sirvientenkuna taripaykamuspan nirqa:

—Churikiqa sanoyarunñam —nispa.

⁵²Chaymi tapurqa:

—¿Imay horatataq sanoyarurqa? —nispa.

Chaymi nirqaku:

—Qayna punchaw doce waqtaytam calenturan chinkarurqa —nispa.

⁵³Chaymi taytan yuyarirurqa chay horatapuni Jesuspa nisqanta, paymi nirqa: “Churikiqa sanoyarunñam” nispa. Chaymi payqa llapallan aylluntin Jesusman iñikurqa.

⁵⁴Kay iskay kaq milagrotaqa rurarqa Judeamanta Galileaman Jesus rispanmi.

Samana punchawpi onqoqta sanoyachisqanmanta

5 ¹Chaykunapa qepantam karqa judiokunapa fiestan chaymi Jesus rirqa Jerusalenman. ²Chay llaqtapim Oveja sutiyoq punkupa hichpanpi karqa pichqa portalniyoq estanque, hebreo idiomapi chaypa sutiñqa Betesdam. ³Chaypim kaqku achkaq onqoqkuna, ñawsakuna, wistikuna hinaspa suchukuna. (Paykunam suyaqku yaku kuyurinanta.) ⁴Angelmi estanqueman uraykamuspan kuyuchiq yakuta, pipas chayman puntata yaykuqmi sanoyaq ima onqoymantapas. ⁵Chaypim kachkarqa kimsa chunka pusaqniyoq wataña onqoq runa. ⁶Unay wataña onqosqanta yachaspanmi Jesus nirqa:

—¿Munankichu sanoyayta? —nispa.

⁷Onqoqmi nirqa:

—Señor, manam piyniyas kanchu qocha kuyuriptin yakuman wischuykuqniy. Yaykuy mana atinaykamam hukuna puntata yaykurunku —nispa.

⁸Chaymi Jesus nirqa:

—Hatariy, camaykita hoqarispa puriy —nispa.

⁹Chaynata niykuptinmi runa sanoyarurqa hinaspam camanta hoqariruspan purirqa. Chay punchawmi karqa samana punchaw. ¹⁰Chaymi wakín judiokuna chay sanoyarurq runata nirqa:

—Kunanqa samana punchawmi, camaykitaqa manam apawaqchu —nispanku.

¹¹Chaymi sanoyarurq runañataq nirqa:

—Sanoyachiqniymi niwarqa: “Camaykita hoqarispa puriy” nispa.

¹²Chaymi paykuna nirqa:

—¿Pitaq nisurqanki: “Camaykita hoqarispa puriy” nispa?

¹³Chay sanoyarurqqa manam yacharqachu pim sanoyachisqantapas. Jesusqa chinkarurqam chaypi achkallaña runa kaptin. ¹⁴Jesusmi tumpa unaymanta chay runata tarirurqa templopi hinaspam nirqa:

—Sanoyaruchkaspaykiqa amañayá mastaq huchallikuyñachu, yanqañataq imapas aswanraq hamusunkiman —nispa.

¹⁵Hinaptinmi chay runaqa chay judiokunaman willamurqa:

—Jesusmi kasqa sanoyachiqniyqa —nispa.

¹⁶Chaymi paykuna Jesusta perseguirqaku *samana punchawpi chaykuna rurasqanmanta. ¹⁷Chaymi Jesus nirqa:

—Taytayqa kunankamam llamkachkan llamkachkanitaqmi ñoqapas —nispa.

¹⁸Judiokunaqa wañurachiytaqa munarqaku manam *samana punchawpi imapas rurasqallanmantachu, aswanqa “Diosqa Taytaymi” nispa Dioswan igualakusqanraykum.

Diospa Churinqa munayniyoq kasqanmanta

¹⁹Jesusmi nirqa:

—Cheqaptapunim nikichik, Churiqa ima ruraytapas sapallanqa manam atinmanchu, ruraspaqa ruran Taytapa rurasqanta qawaspallanmi, Taytapa tukuy rurasqantam Churipas ruran pay hina. ²⁰Dios Taytaqa kuyanmi Churita hinaspam qawachin tukuy ima rurasqanta, ichaqa qamkuna admirakunaykichikpaqmi aswan hatun kaqkunataraq qawachinqa. ²¹Dios Taytam wañuqkunata kawsarichin, chaynam Churipas kawsarichin munasqankunata. ²²Taytaqa manam pitapas juzganchu, payqa Churinmanmi tukuy atiyta qoykurqa juzganapaq ²³chaynapi Taytata yupaychasqankuta hina Churitapas llapallanku yupaychanankupaq. Churita pipas mana yupaychaqqa manam yupaychanchu kachamuqnin Taytatapas.

²⁴—Cheqaptapunim nikichik, pipas nisqaykunata uyariqqa hinaspam kachamuwan niypi iñiqqa wiñay kawsayniyoqñam kachkan. Payqa manam castigasqachu kanqa, aswanqa wañuymantam kawsaymanña pasarun. ²⁵Cheqaptapunim nikichik, hamuchkanmi punchaw, ñam chayamuchkanña, wañuqkunam uyarinqa Diospa Churinpa qayasqanta, uyariqninkunaqa kawsanqam. ²⁶Dios Taytaqa kikinpi vidayoqmi, Churimanpas qoykurqam kikinpi vidayoq kananpaq. ²⁷Runakunata juzganapaqmi atiytapas qoykurqa Diosmanta Hamuq kasqanrayku. ²⁸Kay nisqaymantaga amayá admirakuychikchu, huk punchawmi Diospa Churinpa qayasqanta uyarispanku llapallan

wañuqkuna kawsarimunqaku. ²⁹Allin ruraqkunaqa wiñay kawsanankupaqmi kawsarimunqaku, mana allin ruraqkunañataqmi kawsarimunqaku castigasqa kanankupaq.

Jesusqa munayniyoq kasqanmanta testigokuna

³⁰—Kikillayqa manam imatapas ruraymanchu. Ñoqaqa uyarisqayman hinam justiciawan juzgani. Ñoqaqa rurani manam kikiyqa munasqaytachu aswanqa kachamuwaqniyqa munasqantam. ³¹Kikillaymanta willakuptiyqa manachá cheqapchu kanman. ³²Hukmi ñoqamantaqa willakun, paypa willakusqanqa cheqapmi. ³³Qamkunam Juanta tapuchimurqankichik, chaymi payqa cheqapta willakurqa. ³⁴Ñoqaqa pruebataqa manam maskanichu runakunamantaqa, kaykunataqa nikichik qamkuna salvakunaykichikpaqmi. ³⁵Juanqa karqa lampara hina rataspa achkiqmi, chaymi munarqankichik chay achkiywan as tiempollapas kusikuyta. ³⁶Ñoqapa testigoyqa Juanpa nisqanmantapas aswan confiakunaraqmi. Taytaypa kamachiwasqantam ñoqaqa rurani, chay rurasqaykunam ñoqamanta willakun testigo hina, chay rurasqaykunawantaqmi yachanku Taytapa kachamuwasqantapas. ³⁷Kachamuwaqniy Dios Taytam ñoqamanta willakun. Qamkunaqa manam haykapipas uyariqankichikchu Taytapa rimasqantaqa, manataqmi rikurqankichikchu rikchaynintapas. ³⁸Sonqoykichikpiqa manam paypa palabranpas kanchu ñoqapi mana iñisqaykichikrayku, ñoqataqariki paymi kachamuwarqa. ³⁹Wiñay kawsay tariyta munaspaqa Bibliatayá allinta estudiaychik. Bibliaga ñoqamantam willakun testigo hina. ⁴⁰Wiñay kawsayniyoq kanaykichikpaq qayachkaptiyas manam ñoqamanqa hamuyta munankichikchu.

⁴¹—Runakunapa alabawasqantaqa manam chaskinichu. ⁴²Qamkunataqa reqsiki-chikmi chaymi yachani Dios mana kuyasqaykichikta. ⁴³Ñoqaqa hamurqani Taytaypa sutinpim hinaptinmi mana chaskiwankichikchu, huk hamunman kikinpa sutillanpi hinaptinmi ichaqa chaskiwaqchik. ⁴⁴Kikikichikpuralla alabanakuchkaspaqa hinaspa Diospa alabasunaykichikta mana maskachkaspaqa ñimaynataq iñiyta atywaqchik? ⁴⁵Qamkunaqa amayá piensaychikchu Taytapa qayllanpi acusanaymantaqa, Moisesmi acusasunkichikqa payman hapipakusqaykichikrayku. ⁴⁶Moisespa nisqankunata creechkaspaqa ñoqapipas creewaqchikchá, Moisesqa ñoqamantam qellqarqa. ⁴⁷Moisespa qellqasqanpi mana creespaqa ñimaynataq creewaqchik ñoqapa nisqaykunataqa?

Pichqa waranqa runakunaman mikuchisqanmanta

(Mt 14:13-21. Mr 6:30-44. Lc 9:10-17)

6 ¹Chaymantam Jesus rirqa Galilea Qochapa waklawninman, chay qochapa huknin sutinmi karqa Tiberias. ²Jesustam qatirqaku achkallaña runakuna onqoqkuna sanoyachisqanta qawaspanku. ³Jesusmi moqoman seqaruspa tiyaykurqa discipulonkunawan. ⁴Ñam hichpamuchkarqaña judiokunapa *Pascua Fiestan.

⁵Jesusmi achkallaña runakuna payman hamusqanta qawarispán Felipeta nirqa:

—¿Maypitaq rantichwan mikuyta kaynaña runapaqqa? —nispa.

⁶Chaynataqa nirqa “Imaninqach Felipe” nispallanmi, Jesusqa ñam yacharqaña imam rurayta. ⁷Chaymi Felipeñataq Jesusta nirqa:

—Iskay pachak jornalpa chanin tantapas manach haypanmanchu sapakama asninkallaña mikuptinkupas —nispa.

⁸Simon Pedropa wawqen Andresmi karqa huknin discipulon. Paymi nirqa:

⁹—Kaypi kaq warmapam kachkan cebadamanta pichqa tantan, kapuchkantaqmi kankasqa iskay challwapas. Chaywanpas chaychallaqa manachá haypanmanchu kaynaña achka runamanqa.

¹⁰ Jesusmi nirqa:

—Tiyachiychik llapa runakunata —nispá.

Chay sitiopim karqa sumaqlaña pastokuna, chaypi tiyaqkunam karqa yaqa pichqa waranqa qarikuna. ¹¹ Jesusmi tantata hapiykuspan graciasta qorqa hinaspam tiyaqkunaman munasqankuman hina aypuchirqa tantatawan challwata.

¹² Saksaruptinkum nirqa discipulonkunata:

—Hoqariychik puchuqkunata ama usunanpaq —nispá.

¹³ Chaymi huñurqaku chunka iskayniyoq canasta huntata pichqa cebada tantamanta puchuqta. ¹⁴ Jesuspa *milagro rurasqanta qawaykuspankum llapa runakuna nirqa:

—Payqa cheqappunim kay pachaman hamuq Diosmanta willakuq —nispá.

¹⁵ Jesusñataqmi musyarurqa rey kananpaq hapiruspa churaruy munasqankuta chaymi sapallan kutikurqa orqoman.

Qochapa hawanpi Jesus purisqanmanta

(Mt 14:22-27. Mr 6:45-52)

¹⁶ Inti seqaykuruptinñam Jesuspa discipulonkuna uraykamurqaku qochaman.

¹⁷ Boteman yaykuruspankum qochata pasayta qallarirqaku Capernaum llaqtaman chayanankupaq, tutaña kaptinpas Jesusqa manaraqmi kutimurqaraqchu orqomanta.

¹⁸ Sinchita wayramuptinmi qochapa olan hoqarikaramurqa. ¹⁹ Yaqa huk leguatañam botenkupi richkarqaku qachispanku, Jesustam rikururqaku yaku hawanta boteman hichpamuchkaqta chaymi mancharikururqaku. ²⁰ Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqam kani, ama manchakuychikchu —nispá.

²¹ Chaymi paykuna kusikuywan seqachirqaku boteman hinaspam chaylla charururqaku maymi risqankuman.

Jesusta runakuna maskasqanmanta

²² Paqarinnintintam qochapa waklawninpi kaqkuna cuentata qokururqaku chulla botellaña chaypiqa kasqanta, paykunaqa yacharqam Jesusqa discipulonkunawan botepi mana chimpasqanta. ²³ Chaymanmi Tiberias llaqtamanta botekuna chayarurqa, chaypim qayna punchaw Jesus graciasta qospa tantata runakunaman mikuchirqa.

²⁴ Runakunam Jesusta mana tarirqakuchu nitaq discipulonkunatapas, chaymi Jesus-ta maskamunankupaq botekunaman yaykuspa rirqaku Capernaum llaqtaman.

Kawsay qokuq tantamanta

²⁵ Runakuna chimparuspankum qochapa patanpi Jesusta tarirurqaku hinaspam nirqaku:

—Yachachikuq ¿haykapitaq hamurqanki kaymanqa? —nispá.

²⁶ Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Cheqaptapunim nikichik, qamkunaqa maskawachkankichik saksanayki-chikkama mikurusqaykichikraykum, manam entiendenkichikchu milagrokuna rurasqaytaqa. ²⁷ Amayá llamkaychikchu tukuruqla mikuypaqqa, qamkunaqa llamkaychik wiñay kawsay qokuq mikuypaqyá. Chay mikuytaqa Diosmanta Hamuq Runam qosqaykichik, ñoqatam Dios Tayta chaypaq apruebawarqa —nispá.

²⁸ Runakunam nirqaku:

—¿Imataraq rurasqaku Diospa munasqanta ruranaykupaqqa? —nispá.

²⁹ Chaymi Jesus nirqa:

—Diospa munasqan rurayqa paypa kachamusqanpi iñiyimi —nispá.

³⁰Hinaptinmi nirqaku:

—¿Ima milagrotataq qowanki chayta qawaspayku qanman iñinaykupaq? ¿Imatataq ruranki? ³¹Ñawpaq abueloykuqa chunniqipim mikurqaku Diospa apachimusqan mikuyta. Bibliam nin: “Diosmi cielomanta mikuyta qomurqa” nispa.

³²Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Cheqaptapunim nikichik, manam Moiseschu qosurqankichik chay mikuytaqa, Taytaymi cheqap mikuytaqa qosuchkankichik hanaq pachamanta. ³³Diospa tantana hanaq pachamanta uraykamuspam kawsachin kay pachapi runakunata —nispa.

³⁴Hinaptinmi chay runakunañataq nirqaku:

—Señor, tukuy tiempoyá qowayku chay tantataqa —nispa.

³⁵Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Ñoqam kani runakunaman kawsay qoq tanta, pipas ñoqaman hamuqqa manapunim yarqachikunqachu, pipas ñoqapi iñiqqa manataqmi haykapipas yakunayachikunqachu. ³⁶Ichaqa nisqaypi hinam rikuwachkaspaykichikpas mana iñiwankichikchu. ³⁷Taytapa qowasqanqa llapallanmi hamunqa ñoqaman, ñoqaman hamuqtaqa manam hawamanqa wischusaqchu. ³⁸Hanaq pachamantaqa hamurqani manam munasqallayta ruranaypaqchu aswanqa kachamuwaqniypa munasqanta ruranaypaqmi. ³⁹Kachamuwaqniypa munasqanqa kaymi: Paypa qowasqantaqa mayqan-nintapas manam chinkachisaqchu aswanqa kawsarichimusaqmi tukupay punchawpi. ⁴⁰Taytapa munasqanqa kaymi: Diospa Churinta rikuspa payman iñiqqa wiñay kawsayniyoqñam, chayna iñiqtaqa ñoqam kawsarichimusaq tukupay punchawpi —nispa.

⁴¹“Ñoqam kani hanaq pachamanta uraykamuy tanta” nispa Jesuspa nisqanmantam paypa contranpi judiokuna rimanakurqaku:

⁴²—Payqa Joseypa churinmi, tayta-mamantaqa reqsinchikmi, chaynaqa payqa ¿imaynanpimá nichkan “hanaq pachamantam uraykamurqani” nispaqa?

⁴³Chaymi Jesus nirqa:

—Amañayá wachachachaychikchu. ⁴⁴Manam pipas hamunmanchu ñoqamanqa kachamuwaqniy Taytay ñoqaman mana pusamuptinqa, chay hamuqtaqa ñoqam kawsarichisaq tukupay punchawpi. ⁴⁵Diosmanta willakuqkunapa qellqasqan libropim nichkan: “Diosmi yachachin llapallanta” nispa. Chaynaqa Taytata llapallan uyariqkunaqa hinaspa paymanta yachaqkunaqa hamunqa ñoqamanmi.

⁴⁶—Chaywanqa manam nichkani: “Taytatam huk kaqnin rikurun” nispachu. Diosmanta hamuqllam rikurqani Taytataqa. ⁴⁷Cheqaptapunim nikichik, ñoqaman iñiq runaqa wiñay kawsayniyoqñam. ⁴⁸Ñoqam kani kawsay qokuq tanta. ⁴⁹Abueloykichikkunam chunniqipim mikurqa Diospa apachimusqan mikuyta ichaqa wañukurqakum. ⁵⁰Ñoqqa rimachkani hanaq pachamanta hamuq tantamantam, pipas chay tanta mikuqqa manam wañunqachu. ⁵¹Ñoqapunim kani hanaq pachamanta hamuq kawsay qokuq tantaqa, pipas chay tanta mikuqqa wiñaypaqmi kawsanqa. Chay tanta qosayqa kikiypa cuerpoymi. Chaytaqa qosaq runakuna kawsananpaqmi.

⁵²Chaynata Jesus niptinmi judiokuna atipanakuspa ninakurqaku:

—¿Imaynataq payqa kikinpa cuerpontaqa mikuchiwachwan? —nispa.

⁵³Jesusmi nirqa:

—Cheqaptapunim nikichik, Diosmanta Hamuq Runapa cuerpoyta mana mikuspaykichikqa chaynataq yawarniytapas mana tomaspaykichikqa manapunim kawsankichikchu. ⁵⁴Pipas cuerpoy mikuqqa chaynataq yawarniy tomaqqa wiñaypaqmi kawsanqa, kawsarichimusaqtaqmi tukupay punchawpipas. ⁵⁵Cuerpoyqa cheqap mikuymi, yawarniypas

cheqap tomanam. ⁵⁶Cuerpoy mikuqqa hinaspa yawarniy tomaqqa hukllam kanqa ñoqawan. ⁵⁷Kachamuwaqniy Taytaqa kawsachkanmi, chaynam ñoqapas payrayku kawsani, ñoqapa cuerpoy mikuqpas ñoqaraykum kawsanqa. ⁵⁸Chaymá hanaq pachamanta hamuq tantamanta rimasqayqa, manam abueloykichikkunapa mikusqan tanta hinachu. Paykunanaqa wañukurqakum, pipas kay tanta mikuqkunam ichaqa kawsanqaku wiñaypaq.

⁵⁹Kaykunataqa rimarirqa Capernaum llaqtapi kaq *huñunakunanku wasipi yachachispanmi.

Wiñay kawsaymanta

⁶⁰Kuska puriqmasinkunañataqmi achkaq nirqaku:

—Kaykuna rimasqanqa sasam. ¿Pitaq kaytaqa chaskinman? —nispa.

⁶¹Yanqakuna wachachachasqankuta Jesus musyaruspanmi paykunata tapurqa: —¿Kay nisqaykunawanchu hukmanyarunkichik? ⁶²Aswanqa ñimaniwankichikya Diosmanta Hamuq Runata ñawpaq kasqayman kutiqta rikuwaspaykichikqa? ⁶³Espirituqa kawsay qokuqmi, aychaman hina kawsaymi ichaqa mana valenchu imapaqqas. Kay rimapayasqaykunanaqa espiritumanta cheqap kasqanraykum kawsayta qokun.

⁶⁴Qamkunamantam ichaqa kachkanraq achkaq mana iñiy munaqkuna —nispa.

Jesusqa ñawpaqmantaraqmi yacharqa pikunam payman mana iñinanta chaynataq pim traicionanantapas. ⁶⁵Chaymi nirqa:

—Qamkunaman nisqaypi hinapas, manam pipas hamunmanchu ñoqamanqa Dios Tayta atiyta mana qoptinqa.

⁶⁶Chaymantapacham Jesuswan puriqkuna achkaq karunchakururqaku hinasnam paywanqa manaña purirqakuchu. ⁶⁷Hinaptinmi chunka iskayniyoq discipulonkunata Jesus nirqa:

—¿Qamkunapas pasakuytachu munankichik? —nispa.

⁶⁸Hinaptinmi Simon Pedroñataq nirqa:

—Señor ¿pimantaq riymanku? Qampa rimasqaykiqa wiñay kawsay qokuqmi.

⁶⁹Ñoqaykuqa ñam creenikuña hinasnam yachaniku Diosmanta Hamuqqa mana huchayoq kasqaykita —nispa.

⁷⁰Chaymi Jesusñataq nirqa:

—¿Manachum ñoqaga chunka iskayniyoqta aklkurqaykichik? Chaywanpas huk kaqnikichikmi kachkan contraypi kaq diablo.

⁷¹Chaynataqa nirqa Simon Iscarioteqa churin Judasmantam. Paymi traicionan karqa chunka iskayniyoq discipulokunapa huknin kachkasapas.

Jesuspa wawqenkuna mana creesqanmanta

7 ¹Chaykunapa qepantam Jesus purirqqa Galilea lawpi, manañam Judea lawpi kaytaqa munarqachu kamachikuq judiokuna wañurachiya munasqanrayku.

²Judiokunapa Ramada Fiestan hichpamuptinmi ³wawqenkuna nirqa:

—Riyá Judea lawman puriqmasikikuna rurasqaykikunata qawanankupaq.

⁴Manam pipas pakasqallapiqa imatapasp ruranchu runakunapa reqsisqan kayta munaspaqa, kaykunata rurachkaspaqa llapa runapa rikusqantayá ruray —nispa.

⁵Chaynataqa nirqaku Jesuspi mana creespankum. ⁶Chaymi Jesus nirqa:

—Ñoqaga tiempoyqa manaraqmi chayamunraqchu, qamkunapaqmi ichaqa ima tiempopas allinlla. ⁷Qamkunataqa runakunapas manam cheqnisunkichikchu, ñoqatam

ichaqa cheqniwanku tukuy rurasqanku mana allin kasqanta willasqayrayku. ⁸Qamku-nallayá fiestamanqa riychik, manaraqmi ñoqapa tiempoyqa chayamunraqchu —nispa.

⁹Chaynata nispanmi hina Galilea lawllapi qeparurqa.

Ramada Fiestapi kasqanmanta

¹⁰Wawqenkuna fiestaman pasaptinñam Jesuspas chayman rirqa pakakuspallan, manam pimanpas ancha rikurirqachu. ¹¹Judiokunam fiestapi maskaspanku nirqaku: —¿Maypitaqcha kachkan chay runaqa? —nispa.

¹²Jesusmantam runakuna anchata rimarqa. Wakinninmi nirqa:

—Allin runam payqa —nispa.

Wakinñataqmi nirqa:

—Manam payqa allinchi, runakunatam engañan —nispa.

¹³Ichaqa manam pipas rimarqakuchu libretaqa kamachikuq judiokunata manchakusqankurayku.

¹⁴Fiesta chawpiña kachkaptinmi temploman yaykuspan Jesus yachachiyta qallarirqa. ¹⁵Judiokunam admirakuspa nirqaku:

—¿Imaynataq kay runaqa tukuy imata yachan mana estudiachkaspaqa? —nispa.

¹⁶Chaymi Jesus nirqa:

—Kay yachachisqayqa manam ñoqallapachu aswanqa kachamuwaqniypam.

¹⁷Pipas paypa munasqan ruray munaqqa yachanqam kay yachachisqayqa Diosmanta kasqanta hinaspa kikillaymanta mana rimasqayta. ¹⁸Pipas kikillanmanta rimaqqa maskan kikin alabasqa kayllatam, aswanqa pipas kachamuqninta alabaspaqa payqa cheqaptam rimachkan, manamá llullakunchu.

¹⁹—¿Manachu leytaqa Moises qosurqankichik? Chaytaqa manam mayqannikichik-pas cumplinkichikchu. Chaynaqa ¿imanasqamá wañuchiwaypiqa kachkankichik?

²⁰Chaymi runakunañataq nirqa:

—Qamqa demonioyoqmi kanki. ¿Pitaq wañuchiyta munasuchkanki? —nispa.

²¹Jesusñataqmi nirqa:

—Huk ruraytam rurarqani *samana punchawpi hinaptinmi llapallaykichik admirasqallaña kachkankichik. ²²Moisesmi qosurqankichik kamachikuyta qari kaynikichikta *señalachikunaykichikpaq. Kaykunaqa karqa ñawpaq abueloykichikmantaraqmi, manam Moisesllamantachu chaymi samana punchawpipas tuparamuptinqa wawata señalankichikpuni. ²³Moisespa kamachikuyninta cumplinaykichikraykum *samana punchawpipas qamkunaqa señalankichik. Chaynaqa ¿imanasqamá piñakunkichik *samana punchawpi huk runata sumaqta sanoyaykachiptyqa? ²⁴Amayá juzgaychikchu qawaris pallaqa, juzgaychikqa allin arregloman hinayá.

Jesusmi riman maymantam hamusqanmanta

²⁵Jerusalenpi *yachaqa runakunam nirqa:

—Payqa wañuchinankupaq maskasqanku runam. ²⁶Waqaya kunanqa libreña rimachkan, manañam pipas imatapás ninchu. Segurochá kamachikuqkunaqa yacharunkuña Cristo kasqanta. ²⁷Ñoqanchikmi ichaqa yachanchik maylaw runam kasqantapas, Cristo hamuptinmi ichaqa maymanta hamusqantapas mana yachasunchikchu.

²⁸Jesusmi templopi yachachichkaspan qayarikuq hina nirqa:

—Ñoqataqa reqsiwankichikmi maylawmantam kasqaytapas, ñoqqa manam kikillaymantachu hamurqani, ñoqataqa hukmi kachamuwan. Payqa cheqapmi,

qamkunaqa manam reqsinkichikchu. ²⁹Ñoqam ichaqa reqsini paypa kasqanmanta hamuspay. Paymi ñoqataqa kachamuwarqa.

³⁰Chaynakunata niptinmi presocharuyta munarqaku ichaqa manam pipas hapiyta atirgachu manaraq tiempon chayamusqanrayku. ³¹Achkaq runakunam payman iñirgaku hinaspam nirgaku:

—Cristo hamuspanpas manachá kayna achkallaña milagrokunataqa ruranmanchu —nispa.

Jesusta presochay munasqankumanta

³²Fariseokunam runakunapa rimasqanta yacharuspanku sacerdotekunapa jefenkunapiwan tanteeanakurqaku hinaspam guardiakunata kacharqaku Jesusta presochamunankupa. ³³Jesusñataqmi nirqa:

—Pisi tiempollañam kasaq qamkunawan, ñam kutikusaqña kachamuwaqniyman. ³⁴Maskaspapas manam tariwankichikchu, ñoqapa kasqaymanqa manam chayayta atiwaqchikchu —nispa.

³⁵Hinaptinmi judiokuna kikinkupura tapunakurqaku:

—Mana tariy atinapaqqa ¿maytaya kay runaqa rinqa? ¿Icha griegokunapa kasqanpi chequesqa judiokunamanchu rinqa griegokuna yachachiq? ³⁶¿Imanichkantaq: “Maskaspapas manam tariwankichikchu, ñoqapa kasqaymanqa manam chayayta atiwaqchikchu” nispaqa?

Kawsachikuq yakumanta

³⁷Fiestapa tukunan punchawmi karqa hatun punchaw. Chaypim Jesus sayaykuspa qayarikuq hina nirqa:

—Pipas yakunayachikuqqa ñoqaman hamuspayá tomachun. ³⁸Bibliam nin: “Iñiqpa sonqonmantam pawanqa kawsay qokuq yaku” nispa.

³⁹Jesusqa nichkarqa Chuya Espirituta llapa iñiqkuna chaskinanmantam. Jesus hanaq pachaman manaraq kutisqanraykum Espirituqa manaraq hamurqaraqchu.

Jesusrayku runakuna rakinakusqankumanta

⁴⁰Wakin runakunam Jesuspa rimasqanta uyarispanku nirgaku:

—Cheqaptapunim kay runaqa Moisespa nisqan Diosmanta willakuq —nispa.

⁴¹Wakinninñataqmi nirgaku:

—Payqa Cristom —nispa.

Wakinñataqmi nirqa:

—¿Imaynataqsi Galilea lawmantaqa hamunman Cristoqa? ⁴²¿Manachu Bibliaga nichkan: “Davidpa mirayninmantam Belen llaqtapi nacenqa Cristoqa” nispan?

⁴³Jesusraykum runakuna rakinakururqaku. ⁴⁴Wakinninmi Jesusta presochayta munarqaku ichaqa manam pipas hapiyta atirgachu.

Kamachikuqkunapa mana creesqanmanta

⁴⁵Guardiakunam kutirgaku *fariseokunapa hinaspas sacerdotekunapa jefenpa kasqanman, chaymi paykunata tapurqaku:

—¿Imanasqataq manaqa pusamurqankichikchu? —nispa.

⁴⁶Chaymi guardiakunañataq nirqa:

—Manam pipas pay hinaqa rimarqachu —nispa.

⁴⁷ Fariseokunañataqmi nirqaku:

—¿Qamkunapas engañarachikunkichikñachu? ⁴⁸ ¿Ñirqachu payman huk kaqnin kamachikuqllapas otaq huk kaqnin fariseollapas? ⁴⁹ Kay runakunaqa Diospa leyninta mana yachaspa ñakasqa kachkanku —nispa.

⁵⁰ Nicodemom karqa *fariseokunapi huk kaqnin kamachikuq, paymi ñawpaqta Jesusman tutallan rirqa. Paymi nirqa:

⁵¹ —Leyninchikman hinaqa manam culpachwanchu runataqa puntata imam nisqanta manaraq uyarichkaspaqa nitaq imam rurasqanta manaraq yachachkaspaqa —nispa.

⁵² Chaymi paykunañataq nirqaku:

—¿Qampas Galileapi kaqchu kanki? Bibliapi maskaspayá yachay, Galilea lawmantaqa manam haykapipas karqachu Diosmanta willakuqqa.

Pierdekuq warmimanta

⁵³ Wasinkuman runakuna sapakama ripukuptinmi

8 ¹ Jesus rirqa Olivos moqoman. ² Tutapaytañataqmi temploman kutimurqa. Llapa runakuna payman asyukuptinmi tiyaykuspa yachachirqa. ³ Diospa leynin yachachikunam fariseokunapiwan tarirurqaku warmita hukwan pierdekuchkaqta chaymi llapa runapa chawpinman apaykuspanku ⁴ Jesusta nirqaku:

—Yachachikuq, kay warmitam tariramuniku hukwan pierdekuchkaqta. ⁵ Moisespa qellqasqan Diospa leyninqa kamachikun kayna warmikunataqa rumiwan chamqapanapaqmi. ¿Qamqa imaninkitaq?

⁶ Chaynataqa nirqaku Jesusta pantarachispa chaykunawan acusanankupaqmi. Jesusñataqmi kurkuykuspan allpapi qellqarqa dedonwan. ⁷ Ichaqa tapupayaptinkum Jesus sayariykuspa nirqa:

—Mayqannikichikpas mana huchayoq kaqyá puntata chamqaychik kay warmita.

⁸ Chaynata niruspanmi kasqallan kurkuykuspan qellqarqa allpapi. ⁹ Jesuspa nisqanta uyarispankum chulla-chullallamanta asurikurqaku machukunamanta qallaykuspa, chaymi Jesusllaña warmiwan qeparurqa. ¹⁰ Jesusmi sayariykuspan warmita nirqa:

—¿Maytaq acusaqnikikunaqa? ¿Manachum pipas condenasunki? —nispa.

¹¹ Warmiñataqmi nirqa:

—Manam mayqanninpas Señor —nispa.

Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqapas manam sentenciaykichu, ripukuspayá amaña huchallikuyñachu —nispa.

Jesusqa runakunapa achkiynin kasqanmanta

¹² Huktawanmi runakunata Jesus nirqa:

—Ñoqam kani runakunapa achkiynin, pipas qatiwaqniyqa manam tutayaypichu purinqa, payqa kanqa kawsay qokuq achkiyoqmi —nispa.

¹³ Chaymi *fariseokuna nirqa:

—Qamqa favornillaykipim rimachkanki, chayqa manam cheqapchu —nispa.

¹⁴ Jesusñataqmi nirqa:

—Favornillaypi rimaptiypas rimasqayqa cheqapmi, ñoqaqa yachanim maymantam hamusqaytapas chaynataq maymanmi risqaytapas, qamkunam ichaqa mana yachankichikchu maymantam hamusqaytapas nitaq maymanmi risqaytapas. ¹⁵ Qamkunaqa juzgankichik runakuna hinallam. Ñoqaqa manam pitapas juzganichu. ¹⁶ Juzgaptiyqa cheqapcha kanman. Ñoqaqa manam sapallaychu kachkani aswanqa kachamuwaqniy

Taytaypiwanmi. ¹⁷Leynikichikpim nichkan “Iskay testigopa nisqanmi creenaqa” nispa. ¹⁸Kikiymi kani huknin testigo, kachamuwaqniy Taytayñataqmi huknin kaq testigo.

¹⁹Hinaptinmi *fariseokuna nirqaku:

—¿Maypitaq kachkan taytaykiqa? —nispa.

Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Qamkunaqa manam reqsiwankichikchu nitaqmi Taytaytapas reqsinkichikchu, ñoqata reqsiwaspaykichikqa Taytaytapas reqsiwaqchikmi —nispa.

²⁰Templopi yachachispanmi chaynataqa nirqa ofrenda chaskinankupa waqtanpi, manam pipas presochayta atirqachu manaraq tiempon chayamusqanrayku.

“Ñoqapa risqaytaqa manam riwaqchikchu” nispa Jesuspa nisqanmanta

²¹Huktawanmi Jesus nirqa:

—Ñoqa pasakuptiymi qamkuna maskawankichik hinaspa huchaykichikpi wañunkichik. Ñoqapa kasqaymanqa qamkunaqa manam chayayta atiwaqchikchu —nispa.

²²Judiokunañataqmi nirqaku:

—¿Kikillanchu wañurachikunqa? ¿Chaychu nin: “Ñoqapa kasqaymanqa qamkunaqa manam chayayta atiwaqchikchu” nispa?

²³Jesusmi nirqa:

—Qamkunaqa kankichik kay pachallamantam, ñoqañataqmi kani hanaq pachamanta. Qamkunaqa kankichik kay pachapi kaqmi, ñoqam ichaqa mana kay pachapi kaqchu kani. ²⁴Chaymi nirqaykichik “Huchaykichikpim wañunkichik” nispa. Pim kasqayta mana creespaykichikqa huchaykichikpim wañunkichik.

²⁵Hinaptinmi tapurqaku:

—Chaynaqa ¿pitaq qamqa kanki? —nispa.

Jesusñataqmi nirqa:

—Ñam nirqaykichikña puntamantaraq. ²⁶Achkam qamkunamanta ninay kachkan juzganaypaq. Kachamuwaqniyqa cheqapmi chaymi paymanta uyarisqayta runakunaman willani —nispa.

²⁷Paykunaqa manam entiendeyta atirqakuchu Taytanmanta nisqantaqa.

²⁸Chaymi Jesus nirqa:

—Diosmanta Hamuq Runata chakataruwaspaykichikñam yachankichik pim kasqayta. Tukuy imatapas manam kkillaymantachu rurani, Taytaypa yachachiwassqallantam ñoqapa willaykichik. ²⁹Kachamuwaqniyqa ñoqawanmi kachkan, Taytaqa manam sapa llaytachu saqeruwan chaymi ñoqapa paypa agradonpaq tukuy tiempo rurani —nispa.

³⁰Jesus chaynata niptinmi achkaq iñirqaku payman.

Cheqap librasqakunamanta

³¹Jesusmi nirqa iñiqnin judiokunata:

—Sichu qamkuna seguinkichik nisqaykunata hinaspaqa cheqap discipuloykunam kankichik. ³²Yachankichikmi cheqap kaqmanta, chay cheqapmi libreyachisunkichik —nispa.

³³Judiokunañataqmi nirqa:

—Ñoqaykuqa Abrahampa castanmi kaniku, manam haykapipas nitaq mayqan niykupas sirvienteqa karqanikuchu. ¿Imaynanpitaq qamqa ninki: “Chay cheqapmi libreyachisunkichik” nispaqa?

³⁴Jesusñataqmi nirqa:

—Cheqaptapunim nikichik, huchakuna ruraqqa huchapa sirvientenmi. ³⁵Sirvienteqa manam kanmanchu wasi familiaqa, churim ichaqa wasi familia. ³⁶Qamkunata Diospa Churin libreta kachariptiyqa cheqaptapunim libre kankichik. ³⁷Arí, Abrahampa castanmi kankichik, ichaqa wañurachiwaytam munankichik nisqaykunata mana chaskisqaykikrayku. ³⁸Ñoqaqa rimani Taytaypa kasqanpi rikusqaykunatam, qamkunapas rurankichikqa taytaykichikpa nisuusqaykichiktam —nispa.

³⁹Chaymi paykunañataq nirqa:

—Taytaykuqa Abrahamllam —nispa.

Jesusñataqmi nirqa:

—Abrahampa miraynin kaspapa paypa rurasqankunatachá rurawaqchik.

⁴⁰Wañurachiwaytam munachkankichik Diosmanta cheqap kaqta uyarispay qamkunaman willasqayrayku. Abrahamqa manam chaynatachu ruraraq. ⁴¹Qamkunaqa rurankichik taytaykichikpa rurasqallantam —nispa.

Hinaptinmi paykunañataq nirqa:

—Ñoqaykuqa manam churyapakuychu kaniku, ñoqaykupa taytaykuqa Diosllam —nispa.

⁴²Jesusñataqmi nirqa:

—Dios kanman taytaykichik hinaptinqa kuyawankichikmanchá. Diosmanta hamuspaymi kaypi kachkani. Ñoqaqa manam kkillaymantachu hamurqani aswanqa Taytam kachamuwarqa. ⁴³¿Imanasqamá manaqa entiendekichikchu rimasqaykunataqa? Manam atinkichikchu rimasqay kasukuyta. ⁴⁴Qamkunapa taytaykichikqa diablom chaymi paypa munasqallanta rurankichik. Qallariyninmantapuni runa wañuchiymi chay diabloqa, payqa llullalla rimaqmi mana cheqappi kasqanrayku. Llullakuspanqa kikinmantam willakuchkan llulla kasqanrayku hinaspa llullakuqkunapa taytan kasqanrayku. ⁴⁵Ñoqam ichaqa cheqapta nikichik aswanqa manam creenkichikchu. ⁴⁶¿Mayqannikichiktaq huchayoc kasqayta pruebawankichikman? Cheqapta nichkaptiyqa ¿imanasqamá manaqa creewankichikchu? ⁴⁷Diospaq kaqkunaqa uyarinmi Diospa nisqankunata, qamkunam ichaqa mana uyarinkichikchu Diosmanta mana kasqaykikrayku.

Abrahammantapas ñawpaqmantaraq Jesucristoqa kasqanmanta

⁴⁸Judiokunam Jesusta nirqa:

—Razontam nikiku “qamqa samaria law” runa kasqaykimanta hinaspa demonioyoc kasqaykimanta —nispa.

⁴⁹Jesusmi nirqa:

—Ñoqapiqa manam kanchu demonioqa, ñoqaqa hatunchani Taytaytam, qamkunam ichaqa penqayman churawankichik. ⁵⁰Manam munanichu alabawanaykikichiktaqa, Diosmi ichaqa munan alabawanaykikichikta, paymi tukuy imataqa juzganqa. ⁵¹Cheqaptapunim nikichik, pipas nisqaykunata kasuspaqa manapunim wañunqachu —nispa.

⁵²Judiokunañataqmi nirqa:

—Kunanmi ichaqa yachaniku demonioyoc kasqaykita. Abrahampas chaynataq Diosmanta willakuqkunapas wañurqam, qamñataqmi ninki: “Ñoqapa nisqaykuna kasukuqqa manapunim wañunqachu” nispa. ⁵³¿Icha qamqa mastachu kawsanki abuelonchik Abrahammantapas? Payqa ñam wañukunña, wañukunñataqmi Diosmanta willakuqkunapas. ¿Pi kasqaykipaqtaq qamqa creekunki? —nispa.

⁵⁴Jesusmi nirqa:

—Kikillaypa alabakusqayqa manam valenchi. Alabawaqniyqa Taytaymi, paytam qamkuna ninkichik “Diosniyukum” nispa. ⁵⁵Paytaqa manam reqsinkichikchu. Ñoqam

ichaqa reqsini. “Manam reqsinichu” nispayqa qamkuna hinachá llullakuyman. Ñoqaqa reqsinim, chayraykum ñoqaqa kasukuni paypa nisqankunata. ⁵⁶Abueloykichik Abrahamqa kusikurqam hamunay tiempota qawaspan. Rikuykuspamá kusikurqa.

⁵⁷Judiokunañataqmi nirqa:

—Manaraqtaq pichqa chunka watayoqpasraqchu kankiqa hinaspaqa ¿imaynataq Abrahamtaqa rikuwaq karqa? —nispa.

⁵⁸Hinaptinmi Jesúsñataq nirqa:

—Cheqaptapunim nikichik, manaraqpas Abraham kachkaptinqa ñam karqaniña —nispa.

⁵⁹Chaynata niptinmi rumiwan choqaparuyta munarqaku, Jesúsñataqmi pakakuruspa templomanta lloqsikaramurqa.

Ñawsa runata Jesus sanoyachisqanmanta

9 ¹Richkaspanmi Jesus rikururqa nacekusqanmantapuni ñawsa runata. ²Hinaptinmi discipulonkuna tapurqa:

—Yachachikuq ¿imanasqataq wak runaqa nacerqa ñawsa? ¿Tayta-mamanpa huchanmantachu icha kikinpa huchanmantachu? —nispa.

³Jesúsñataqmi nirqa:

—Manam kikinpa huchanmantachu nitaq tayta-mamanpa huchanmantachu, kayqa karqa Diospa rurasqankuna qawanankupaqmi. ⁴Punchawraq kachkaptinqa llamkanaymi kachamuwaqniypa rurasqankunapi, tutayaramuptinmi ichaqa manaña atiymanñachu llamkayta. ⁵Kay pachapirraq kanaykamaqa runakunatam achkisaq.

⁶Chaynata nispanmi allpaman toqaykuspan mituta rurarurqa hinaspam ñawsapa ñawinman llusiykuspan ⁷nirqa:

—Rispayki mayllakaramuy Siloe estanquepi —nispa.

Siloeqa “kachasqa” ninanmi.

Chay runam rispan mayllakaramurqa hinaspam kutimurqa qawakustinña. ⁸Ve-cinonkunawan limosnero kasqan rikuqkunam nirqaku:

—¿Kayqa tiyaykuspa limosna mañakuqchús? —nispa.

⁹Chaymi wakinñataq nirqaku:

—Arí, paypunim —nispa.

Wakinñataqmi nirqaku:

—Manam paychu, rikchayllam-rikchakun —nispanku.

Hinaptinmi Kikinña nirqa:

—Arí, ñoqam kani —nispa.

¹⁰Hinaptinmi tapurqaku:

—¿Imaynamá qawarikururqankiqa? —nispa.

¹¹Payñataqmi willakurqa:

—Jesus sutiyoq runam mituta ruraykuspan ñawiyman llusiykuwarqa hinaspam niwarqa: “Siloe *estanqueman rispayki mayllakaramuy” nispan. Rispaymi mayllakaramurqani hinaspam qawarikururqani —nispa.

¹²Chaymi Paykunañataq nirqaku:

—¿Maypitaq kachkan chay runaqa? —nispa.

Hinaptinmi chay runañataq nirqa:

—Manam yachanichu —nispa.

Qawarikuruq runata tapupayasqankumanta

¹³Chay qawarikuruq runatam *fariseokunaman púsarqaku. ¹⁴Paytaqa Jesusmi sanoyarachirqa *samana punchawpi mituta ruraykuspan. ¹⁵Fariseokunam tapurqa chay runata ñawsa kachkaspaqa imaynam sanoyarusqanmanta. Paymi willakurqa:

—Mituta ruraykuspan ñawiyman llusiykuwarqa hinaptinmi mayllakuruspay qawarikururqani —nispa.

¹⁶Wakinnin *fariseokunañataqmi nirqa:

—Chay sanoyarachisuniki runaqa manam Diosmantachu samana punchawpi mana samasqanrayku —nispa.

Wakinninñataqmi nirqaku:

—Huchasapa runaqa ñimaynataq ruranman milagrokunataqa? —nispanku.

Chaynapim runakuna kikinkupura mana acuerdochu karqaku. ¹⁷Mosoqmantam tapurqaku chay ñawpaq kaq ñawsata:

—Qamqa ñimaninkitaq ñawiki qawarichisuniki runamantaqa? —nispa.

Hinaptinmi payñataq nirqa:

—Payqa Diosmanta willakuqmi —nispa.

¹⁸*Judiokunañataqmi mana creerqachu ñawsa kaspan kunanñataq qawarikurusqanta chaymi qayachimurqaku tayta-mamanta ¹⁹hinaspan tapurqaku:

—ÑKay runapa tayta-mamanchum kankichik, paychum nacesqanmantapuni ñawsa nisqaykichik? ñImaynataq kunanqa qawakuchkanña? —nispa.

²⁰Paykunañataqmi nirqaku:

—Arí, ñoqaykum tayta-maman kaniku, yachanikum ñawsa nacesqantaqa. ²¹Ichaqa manam yachanikuchu imaynam qawarikusqantapas chaynataq pim ñawin sanoyachisqantapas. Tapuychik payta, yuyayniyoqñam, kikinmi willakunqa —nispa.

²²Tayta-mamanqa chaynataqa nirqa *judiokunata manchakuspankum. Chay judiokunaqa ñam tanteanakururqakuña pipas: “Jesusqa Cristom” niptinqa *hunanakuna wasimanta wischurunankupaq. ²³Chayraykum tayta-mamanqa nirqa: “Tapuychik payta, yuyayniyoqñam payqa” nispa.

²⁴*Judiokunam mosoqmanta qayachimurqa ñawpaq ñawsa kaqta hinaspan nirqaku:

—Cheqapta rimaspa Diosta alabay, ñoqaykuqa yachanikum chay runaqa huchasapa kasqanta —nispa.

²⁵Payñataqmi nirqa:

—Ñoqaqa manam yachanichu huchasapa kasqantaqa, yachakunim ichaqa ñawpaqtaqa ñawsa kachkaspaypas kunan qawakusqayta —nispa.

²⁶Chaymi mosoqmanta tapurqaku:

—ÑImanaykusurqankitaq? ñImatataq ruraykusurqanki ñawiki qawarikururanpaq? —nispa.

²⁷Payñataqmi nirqa:

—Ñam nirqaykichikña, ichaqa manam uyariwankichikchu. ñImapaqñataq munankichik yapatawan ninaytaqa? Seguroch qamkunapas puriqmasinña kayta munankichik —nispa.

²⁸Chaynata niptinmi insultaspanku nirqaku:

—Chay runataqa qanmi qatichkanki, ñoqaykuqa qatiniku Moiestam. ²⁹Ñoqaykuqa yachanikum Diosqa Moieswan rimasqanta. Jesusmantam ichaqa mana yachanikuchu maymantam kasqantapas.

³⁰Chay runañataqmi nirqa:

—iAdmirakuypaqmi kayqa! Maylawmantam kasqanta mana yachachkaptiki-chikpas ñoqallaytam qawariykachiwan. ³¹Yachasqanchikman hinapas Diosqa manam huchasapakunataqa uyarinchu aswanqa yupaychaqninkunallatam hinaspa paypa munasqan ruraqkunallatam. ³²Kunankamam manaraq uyarikurqachu nacesqanmantapuni ñawsata pipas qawarichisqanmantaqa. ³³Sichu chay runa Diosmanta mana hamuspaqa manachá kaykunataqa ruranmanchu —nispa.

³⁴Chaymi *judiokunañataq nirqaku:

—Qamqa nacerqankipas huchapa huntasqanmi ÷hinachkaspachu yachachiway-kutaraq munanki? —nispa.

Chaynata niruspankum qarqorurqaku *huñunakunanku wasimanta.

Qawakuq ñawsakunamanta

³⁵Jesusmi yacharurqa chay runata *huñunakunanku wasimanta wischurusqan-kuta, paywan tupaykuspanmi nirqa:

—¿Creenkichu Diosmanta Hamuq Runapi? —nispa.

³⁶Chay runam nirqa:

—Señorllá y ÷pitaq payqa payman inikunaypaq? —nispa.

³⁷Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Ñam rikuykunkiña, ñoqam kani qanwanmi rimachkani —nispa.

³⁸Chaymi chay runa nirqa:

—Ininim Señor —nispa.

Chaynata niykuspanmi qonqorakuykupa adorarqa.

³⁹Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqaqa kay pachamanqa hamurqani allin arreglo ruraqmi hinaspa ñawsa-kunapa ñawin kichaykuqmi chaynapi wakinkunañataq qawakuchkaspankupas mana rikukunankupaq —nispa.

⁴⁰Wakinnin *fariseokunañataqmi chayna nisqanta uyariruspanku nirqaku:

—Chaynaqa ñoqaykupas ñawsachiki kaniku —nispa.

⁴¹Hinaptinmi Jesusñataq nirqa:

—Ñawsa kaspaykichikqa mana huchayoqchá kawaqchik, ichaqa: “Qawakuni-kum” nisqaykichikraykum huchayoq kankichik —nispa.

Allin michiqwan tupachisqanmanta

10 ¹—Cheqaptapunim nikichik, pipas ovejapa corralninman mana punkunta yaykuspa huklawnin yaykuqqa suwam hinaspa salteaqmi. ²Punkun yaykuqmi ichaqa ovejakunapa michiqnin. ³Punku cuidaqpas kichanmi yaykunapaq chaynataqmi ovejakunapas uyarintaq sutinmantakama qayaptin, chayñam qarqon corralninmanta. ⁴Ovejakunata kanchanmanta qarqospanmi puntanta rin, ovejunañataqmi qayasqanta uyarispan qatin. ⁵Mana reqsisqantaqa ovejakunaqa manam qatinchu, ayqekunmi chayna runamantaqa vozninta mana reqsisqanrayku.

⁶Chay rikchanachiyta niptinpas paykunaqa manam entienderqakuchu.

Allin michiqqa Jesuslla kasqanmanta

⁷Jesusmi huktawan nirqa:

—Cheqaptapunim nikichik, ñoqam kani ovejakunapa yaykunan punku. ⁸Ñoqamanta ñawpaq hamuqkunaqa karqa suwakunam hinaspa salteaqkunam chaymi ovejakunaqa

mana kasurqachu. ⁹Ñoqam punku kani, chayninta yaykuqqa salvakunqam. Payqa oveja hinam yaykunqapas hinaspas lloqsimunqapas hinaspas pastotapas tarinqa.

¹⁰—Suwaqa yaykun suwakuruspa wañurachinallanpaqmi hinaspas purmachinanpaqmi. Ñoqam ichaqa hamurqani kawsanaykichikpaq hinaspas kawsaywan huntasqa kanaykichikpaq. ¹¹Ñoqaqa kani allin michiqmi. Allin michiqqa vidantam qon ovejankunarayku. ¹²Pagollapaq michiqmi ichaqa atoq hamuptinpas ovejakunata saqeruspan ayqekun, manamá payqa dueñochu nitaqmi ovejakunapas paypachu. Chaymi ovejakunatapas atoq hapiruspan cheqechin. ¹³Pagollapaq michipakusqanraykum ayqekun mana imapas qokuptin.

¹⁴⁻¹⁵—Ñoqaqa kani allin michiqmi. Taytayqa reqsiwanmi, ñoqapas Taytaytaqa reqsinim, reqsinitaqmi ovejaykunatapas hinaptinmi paykunapas reqsiwan. Chaymi vidayta qoni paykunarayku. ¹⁶Kachkantaqmi sapaq ovejaykunapas kay corralpi mana kaqkuna. Paykunatapas pusamuptiyimi vozniyta uyarinqaku, chaynapim kanqa chulla kanchallaña hinaspas chulla michiqllaña.

¹⁷—Vidaytam qoni kaq kawsarimunaypaq, chaymi Taytay kuyawan. ¹⁸Manam pipas vidaytaqa qechuwanmanchu, kikiymi qosaq vidaytaqa. Makillaypim kachkan qonaypaqpas chaynataq kawsarimunaypaqpas. Chaynatam kamachiwarqa Taytay.

¹⁹Chay nisqanta uyariruspankum *judiokuna mana acuerdochu karqaku.

²⁰Achkaqmi nirqaku:

—¿Imapaqmi uyarinkichik? Payqa demonioyoq locom —nispa.

²¹Wakinninñataqmi nirqaku:

—Demoniopa huntasqanqa manam chayna sumaqlatañaqa rimanmanchu. Demonioqa manam ñawsataqa qawarichinmanchu —nispa.

Jesusta Judiokuna qepanchakusqankumanta

²²Jerusalen llaqtapim para tiempopi Templo Dedicacion Fiesta karqa. ²³Jesumi purichkarqa Salomona Portalninpi. ²⁴Chaymi *judiokuna muyuykuspa nirqaku:

—¿Haykapikamataq iskayrayachiwankiku? Qam Cristo kaspaykiqa clarotayá willawayku —nispa.

²⁵Jesusñataqmi nirqa:

—Ñam nirqaykichikña ichaqa manam creerqankichikchu, tukuy imatam rurani Taytaypa atiy qowasqanwan, chaykunam ñoqamanta willakun. ²⁶Qamkunaqa manam ovejaykunachu kankichik chaymi mana creenkichikchu. ²⁷Ovejaykunaqa vozniytam uyarin, ñoqapas paykunataqa reqsinim, chaymi paykunaqa qatiwanku.

²⁸Ñoqam paykunaman qoni wiñay kawsayta chaymi paykunaqa haykapipas mana chinkanqachu, manataqmi pipas qechuwanqachu makiymantaqa. ²⁹Tukuy ima qoqniy Taytayqa llapanmantapas atiyniyoqmi chaymi mana pipas atinmanchu Taytaypa makinmanta qechuytaqa. ³⁰Taytaywanqa hukllam kaniku.

³¹*Judiokunañataqmi huktawan hatarirqaku rumiwan chamqanankupaq.

³²Chaymi Jesus nirqa:

—Achkatam ruraraqani allin ruraykunata Taytaypa atiy qowasqanwan, chaynaqa ¿mayqanninmantataq rumiwan chamqawayta munankichik? —nispa.

³³Judiokunañataqmi nirqa:

—Chamqapaytaqa munaykiku manam allin rurasqaykimantachu aswanqa rimaspayki Diosta piñachisqaykimantam chaynataq runa kachkaspayki Dios tukusqaykimantam —nispa.

³⁴Jesusñataqmi nirqa:

—Qamkunapa leynikichikpim qellqasqa kachkan: “Ñoqam nirqaykichik qamkunaqa dioskuna kasqaykichikta” nispa niq. ³⁵Manam negachwanchu Bibliapa nisqantaqa. Diosqa suticharqa dioskunawanqa willakusqankuna chaskiqkuna-tam. ³⁶Taytam sapaqchawaspan ñoqata kachamuwarqa kay pachaman, chaynaqa ñimanasqamá ninkichik: “Diostam insultan” nispaqa “Diospa churinmi kani” nisqayraykuqa? ³⁷Taytapa ruranankunata mana ruraptiyqa amayá creewaychikchu. ³⁸Ichaqa paypa rurananta ruraptiyqa manaña ñoqapi creespaykichikpas rurasqaykunapiyá creeychik, chaynapim yachankichik Taytawanqa huklla kasqayta.

³⁹Huktawanmi Jesusta presochayta munarqaku ichaqa paykunamantam lluptirurqa.

⁴⁰Jesumi kasqallan kutikurqa Jordan Mayupa waklawinman, chaypim ñawpaqta Juan bautizarqa, chaypi Jesus kaptinmi ⁴¹qawanankupa achkallaña runakuna rirqaku. Chayman rispankum ninakurqaku:

—Juanqa manam ima *milagrotapas rurarqachu, Jesusmanta nisqanmi ichaqa cheqap —nispa.

⁴²Chaymi Jesuspi achkaq iñirqaku chay lugarpi.

Lazaropa wañukusqanmanta

11 ¹Betania llaqtayoc Lazaro sutiyoq runam onqochkarqa, payqa *yacharqa panin Mariawanmi hinaspa panin Martawanmi. ²Onqoc Lazaropa panin Mariam huk kutipi miski asnaq aceitewan untaykurqa Señor Jesuspa chakinman hinaspa chukchanwan chakichirqa. ³Lazaropa paninkunam kacharqa Señor Jesusman willachiq:

—Señorlláy, amistadniki Lazarom onqochkan —nispa.

⁴Jesusñataqmi chayta yariruspan nirqa:

—Chay onqoyqa manam wañuchinqachu aswanqa Dios hatunchanapaqmi, kay onqoywanqa Diospa Churinmi hatunchasqa kanqa.

⁵Jesusaq sinchitam kuyarqa Lazarota, kuyarqataqmi Martatapas chaynataq ñañantapas. ⁶Chaymi “Lazaropa onqosqanmanta” uyariykuspan qeparurqa isqay punchawtawanraq. ⁷Chaymantañam nirqa discipulonkunata:

—Hakuchik kutisun Judea lawman —nispa.

⁸Discipulonkunañataqmi nirqaku:

—Yachachikuq, qayninpallataq chay judiokunaqa rumiwan wañuchiya munasurqanki ñchaychu kutiytaraq munachkanki —nispa.

⁹Jesusñataqmi nirqa:

—ÑPunchawqa manachu chunka iskaynin horayoc? Pipas punchawpi purispaqa manam mitkanchu kay pachapi achkiywan qawakusqanrayku. ¹⁰Tuta puriqmi ichaqa mitkan tutayypi kasqanrayku.

¹¹Chaymantam Jesus nirqa:

—Amistadninchik Lazaroqa puñuchkanmi, hakuchikyá rikchachimunaypaq —nispa.

¹²Discipulonkunañataqmi nirqa:

—Señorllayku, puñuruspaqa sanoyanqachá —nispanku.

¹³Jesusaq nirqa chaynataq “Lazaroqa wañukunñam” ninantam, discipulonkunañataqmi piensarqaku “Puñusqanmantachiki nichkan” nispanku. ¹⁴Chaymi Jesus clarotaña nirqa:

—Lazaroqa wañukunñam. ¹⁵Qamkunaraykum kusikuni mana chaypi kasqaymanta, chaynapi aswan mastaraq creenaykichikpaq. Hakuchikyá payman —nispa.

¹⁶Chaymi mellizowan sutichasqanku Tomas discipulomasinkunata nirqa:

—Rispayá ñoqanchikpas yachachikuqwan wañumusunichik —nispan.

Kawsay qokuqqa Jesuslla kasqanmanta

¹⁷ Jesusmi chayaruspan Lazarota tarirurqa sepulturapi tawa punchaw pampasqataña. ¹⁸ Betania llaqtaqa karqa kimsa *kilometro hinallam Jerusalemanta.

¹⁹ Chaymi achkaq judiokuna rirqa Martapatawan Mariapata consuelaq turinkumanta llakisqa kaptinku. ²⁰ Martam Jesuspa hamusqanta yacharuspan tariparqa, Mariañataqmi kachkarqa wasipi. ²¹ Martam nirqa Jesusta:

—Señorlláy, qam kaypi kaptikiqa turillayqa manachá wañunmanchu karqa.

²² Aswanqa yachanim, Diosqa qosunkim tukuy ima mañakusqaykitaqa —nispa.

²³ Chaymi Jesus nirqa:

—Turikiqa kawsarimunqam —nispa.

²⁴ Martañataqmi nirqa:

—Arí, wañuqkunapa kawsarimunanan tukupay punchawpi kawsarimunantaqa yachanim —nispa.

²⁵ Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqam kani kawsarichiqpas chaynataq kawsay qokuqpas. Pipas ñoqaman iñiqqa wañuspapas kawsarimunqam. ²⁶ Pipas kawsachkaspallanraq ñoqaman iñiqqa manam wiñaypaqchu wañunqa. ¿Creenkichu kayta Marta? —nispa.

²⁷ Chaymi Martañataq nirqa:

—Arí Señorlláy, ñoqaqa creenim, qamqa kanki kay pachaman hamuq Diospa Churin Cristom —nispa.

Lazaropa sepulturanpi Jesuspa waqasqanmanta

²⁸ Chaynata nispanmi Marta rirqa ñañan Maria qayaq, paytam upallallamanta nirqa:

—Yachachikuqqa kaypiñam kachkan, qayasuchkankim —nispa.

²⁹ Chaynata Marta niykuptinmi Maria chaylla hatarispa rirqa Jesuspa kasqanman.

³⁰ Jesusqa manaraqmi llaqtamanqa chayarqaraqchu, payqa kachkarqa Martawan tupaykusqan sitiollapiraqmi. ³¹ Consuelaqnin judiokunañataqmi Maria chaylla hatariruspan loqsiramuptin qatimurqaku: “Sepulturatachiki richkan waqaq” nispanku.

³² Mariañataqmi Jesuspa kasqanman chayaruspan qonqorakuykurqa hinaspam nirqa:

—Señorlláy, kaypi kaptikiqa turillayqa manachá wañunmanchu karqa —nispa.

³³ Jesusñataqmi Mariapa waqasqantawan kuska hamuq judiokunapa waqasqanta qawaykuspan sonqonpi sinchita llakirikurqa. ³⁴ Chaymi tapurqa:

—¿Maypitaq pamparamunkichik? —nispa.

Paykunañataqmi nirqaku:

—Señor, hakuchikyá qawaykamunki —nispa.

³⁵ Chaymi Jesus waqarqa.

³⁶ Judiokunañataqmi ninakurqaku:

—Qawaychik maynatam kuyasqa —nispanku.

³⁷ Wakiqninñataqmi nirqaku:

—Payqa ñawsatapaspas qawarichirqam ¿manachum sanoyarachinman karqa chaynapi Lazaroqa mana wañukunanpaq? —nispa.

Lazaropa kawsarimusqanmanta

³⁸ Jesusñataqmi sinchi llakisqa asuykurqa sepulturaman, chayqa karqa machaymi, punkunñataqmi karqa hatun rumiwan tapasqa. ³⁹ Jesusmi nirqa:

—Horqoychik chay rumita —nispa.

Hinaptinmi wañukuqpa panin Martañataq nirqa:

—Señorlláy, ñachá asnarichkanña, tawa punchawñam wañukusqanqa —nispa.

⁴⁰ Jesusñataqmi nirqa:

—¿Manachu nirqayki: “Creespaykiqa rikunkim Diospa atiyinta” nispay?

⁴¹ Rumita horqoruptinkum Jesus hanaq pachata qawarispán nirqa:

—Taytáy, graciastam qoyki uyariykuwasqaykimanta. ⁴² Qamqa siempre uyariwanki, chaymi kaykunata nichkayki muyuriqniypi kaq runakuna kachamuwaspaykita creenankupaq.

⁴³ Chaynata nispánmi nisyunneqta qayarqa:

—¡Lazaro, lloqsimuy! —nispa.

⁴⁴ Wañuqñataqmi lloqsiramuraqa makin-chakin watasqa hinaspa uyanpas telawan wankusqa. Hinaptinmi Jesus nirqa:

—Purinanpaq paskaychik —nispa.

Jesupa contranpi rimanakusqankumanta

(Mt 26:1-5. Mr 14:1-2. Lc 22:1-2)

⁴⁵ Mariawan riq achkaq judiokunañataqmi Lazaro kawsarirachisqanta qawaykuspanku Jesusman iñikuykurqaku. ⁴⁶ Wakiqninñataqmi *fariseokunaman willamurqaku Jesupa rurasqanta. ⁴⁷ Hinaptinmi *sacerdotekunapa jefenkuna *cortepi huñunakurqa fariseokunawan hinaspam nirqaku:

—¿Imatataq rurasun? Kay runaqa achkatañam *milagrokunata ruraran.

⁴⁸ Mana harkaptinchikqa lliw runach payman iñirunqaku, hinaptinchá romanokuna hamuruspa purmarachinqaku templonchiktawan nacionninchikta.

⁴⁹ Caifas sutiyoqmi karqa *sacerdotekunapa jefen chay watapi, chaymi pay nirqa:

⁵⁰ —Qamkunaqa manam imatapas yachankichikchu nitaqmi cuentata qokunkichikchu. Aswan allinqa kanman huk runalla nacionninchikpa rantinpi wañuyninmi, enteron nacion puchukarunanmantaqa —nispa.

⁵¹ Caifasqa chaykunataqa nirqa manam kkillanmantachu, chay watapi sacerdotekunapa jefen kasqanraykum Dios revelarqa, chaymi nirqa: “Jesusqa wañunanmi judiokunapa nacionninpa rantinpi” nispán. ⁵² Jesusqa wañunan karqa manam paykunapa rantillanpichu aswanqa Diospa chequesqa churinkunata hukllaman huñunanpaqwanmi. ⁵³ Chay punchawmantam judio autoridadkuna tanteeanakurqaku Jesus wañurachinankupaq.

⁵⁴ Chaymi Jesusqa purirqa pakakuspallaña judiokunapa qayllanpiqa. Judeamanta lloqsispanmi rirqa chunniqpa hichpan Efrain sutiyoq llaqtaman, chaypim *yacharqa discipulonkunawan.

⁵⁵ Judiokunapa *Pascua Fiestanmi ña hichpamuchkarqaña, chaymi llapa runakuna enteron llaqtamanta rirqaku Jerusalemman Diosta adoranankupaq *chuyanchakuq. ⁵⁶ Jesustam maskarqaku, temploman chayaruspam ninakurqaku:

—¿Imaninkichiktaq? ¿Hamunqachu fiestaman icha manachu? —nispa.

⁵⁷ *Fariseokunapiwan *sacerdotekunapa jefenkunañataqmi kamachirqaku:
—Pipas yachanqa Jesuspa maypim kasqanta hinaspapa willakamuchunyá pre-sochamunaykupaq —nispa.

Jesuspa chakinman aceite talliq warmimanta

(Mt 26:6-13. Mr 14:3-9)

12 ¹ *Pascua Fiestapaq soqta punchawllaña faltachkaptinmi Jesus rirqa Lazaropa *yachasqan Betania llaqtachaman. Paytam Jesus kawsarichirqa wañusqamantaña. ² Jesuspa convidota ruraptinkum Marta servirqa, Lazaroñataqmi mesapi tiyachkarqa Jesuswan. ³ Mariañataqmi apamurqa sinchi precioyoq miski asnaq yaqa huk botella aceiteta. Chayqa rurasqa karqa nardo sutiyoq sachamantam, chaywanmi Jesuspa chakinman untaykurqa hinaspam chukchanwan chakichirqa. Chaymi wasi huntata mis-killataña asnarirqa. ⁴ Discipulonkunamanta traicionaqnin kaq Judas Iscariotem nirqa:

⁵—Huk wata jornalpa chanin kay miski asnaq aceitetaqa rantikuruchwanchiki karqa, hinaspachiki chay qollqetaqa wakchakunaman qoykuchwan karqa —nispa.

⁶ Judasqa nirqa chaynataqa manam wakchakunata kuyaspachu aswanqa suwa kaspanmi, paymi qollqeta waqaycharqa, chaymi payqa horqokuq qollqe waqaychasqanmanta.

⁷ Chaymi Jesus nirqa:

—Ama harkakuychu, kaytaqa waqaycharqa pampakunay punchawpaqmi.

⁸ Wakchakunaqa qamkunawanmi haykapkamapas kanqa, ñoqam ichaqa mana tukuy tiempochu qamkunawan kasaq.

Lazarota wañurachiy munasqankumanta

⁹ Achkaq judiokunam yacharurqaku Betaniapi Jesus kasqanta hinaspam rirqaku Jesustawan wañusqanmanta kawsarimuq Lazarota qawamunankupaq. ¹⁰⁻¹¹ Lazarota rikuramuspankum achkaq judiokuna jefenkumanta karunchakururqaku hinaspam iñirqaku Jesusman.

Chaymi *sacerdotekunapa jefenkunañataq rimanakurqaku Lazarotawanña wañurachinankupaq.

Jerusalenman Jesuspa yaykusqanmanta

(Mt 21:1-11. Mr 11:1-11. Lc 19:28-40)

¹² Paqarinnintintam *Pascua Fiestaman achkaq riqkuna yacharurqaku Jerusalenman Jesuspa risqanta. ¹³ Paykunam kuchurqaku palmerapa kallmankunata hinaspam rirqaku Jesus chaskiq kaynata qaparispanku:

—iYupaychasunchik! ¡Alabasqayá kachun Señorpa sutinpi hamuq Israel castakunapa Reyninqa! —nispa.

¹⁴ Jesusmi asnochata tariramuspa sillakaramurqa Bibliapa nisqan cumplikunanpaq:

¹⁵ Sion llaqtapi yachaqkuna,
ama manchakuychikchu.
Reynikichikmi hamuchkan.
Asnopi silladam hamuchkan.

¹⁶Discipulonkunaqa manaraqmi entienderqakuchu chaykunataqa. Jesus hanaq pachaman kutikuptinñam yuyarirqaku chaykunaqa ñawpaqmantaraq qellqasqaña kasqanta, yuyarirqakutaqmi Jesuspaq chaykuna rurasqankutapas.

¹⁷Lazarota Jesus kawsarichisqanta rikuqkunam willakurqaku sepulturamanta qayaykuspa kawsarirachisqanta. ¹⁸Chayraykum runakuna tariparqa Jesusman chay *milagro rurasqanta yachaspanku. ¹⁹*Fariseokunañataqmi ninakurqaku:

—Manam ima ruraytapas atichwanchu, qawaychik llapa runakunam payta qatichkanku —nispa.

Jesusta Grecia nacionniyoq runakuna maskasqankumanta

²⁰Fiestapi adoranankupaq riqkunam karqa wakiqnin Grecia nacionmanta kaqkuna. ²¹Paykunam asuykurqaku Felipepman, Felipeqa *yacharqa Galilea law Betsaida llaqtapim. Paytam ruegoqurqaku:

—Señor, reqsiykuytam munaniku Jesusta —nispa.

²²Felipeñataqmi rirqa Andresman willaq, iskayninkum rirqaku Jesusman willaq. ²³Jesumi nirqa:

—Ñam tiempoña Diosmanta Hamuq Runaqa hatunchasqa kananpaq. ²⁴Cheqaptapunim nikichik, allpaman huk trigo wichispa mana wañuspanqa hina kaqllam kanqa, wañuspanmi ichaqa achkallataña rurunqa. ²⁵Pipas vidallan kuyaqaqa wiñaypaqmi pierdenqa, pipas kay pachapi vidan cheqniqñataqmi wiñay kawsananpaq waqaychasqa kanqa. ²⁶Pipas serviwayta munaspaqa qatiwachunyá, payqa ñoqapa kasqaypim kanqa, serviwaqniytaqa Taytaymi ancha reqsisqata ruranqa.

Wañunanmanta Jesuspa willakusqanmanta

²⁷—Kunanmi hukmanyasqa kachkani. Chaynaqa ¿imanisaqtaq? ¿Icha: “Taytáy, salvaykuway kunan rato imapas sucedewananmanta” nispachu nisaq? Ñoqakariki kaynata kunan ñakarinyapaqmi hamurqani. ²⁸Chaynaqa Taytáy, sutikitayá hatunchayña.

Hinaptinmi hanaq pachamanta qayakamurqa:

—Ñam hatuncharuniña, chaywanpas huktawanraqmi hatunchasqa —nispa.

²⁹Chaypi kaq runakunañataqmi uyarispanku nirqaku:

—Rayom toqyaramun —nispa.

Wakiqninñataqmi nirqaku:

—Angelmi rimapayaykamun —nispa.

³⁰Jesusñataqmi nirqa:

—Kay qayakuytaqa uyarinkichik manam ñoqaraykuchu aswanqa qamkunaraykum.

³¹Kunanmi kay pachapi kaqkuna juzgasqa kanqa, qarqosqataqmi kanqa kay pachapi kamachiqkuq diablopas. ³²Chakatawaptinkum llapallanta pusamusaq kikiyman.

³³Kaynata nispanmi entiendeqirqa imaynam wañukunanmanta. ³⁴Runakunañataqmi nirqa:

—Leypiqa uyarirqaniku: “Cristoqa wiñaypaqmi kawsanqa” niqtam. ¿Imaynataq qamqa ninki: “Diosmanta Hamuq Runaqa cheqaptapunim chakatasqa wañunqa” nispaykiqa? ¿Pitaq chay Diosmanta Hamuq Runaqa?

³⁵Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Pisi punchawllañam kasaq qamkunata achkinaypaq. Achkiyipyá puriychik qamkunawanraq kachkaptiyqa chaynapi tutayay mana vencerusunaykichikpaq. Pipas

tutayaypi puriqqa manam yachakunchu mayman risqantapas. ³⁶Qamkunawanraq achkiy kachkaptinqa achkiymanyá ñiniychik, chaynapi achkiypi kanaykichikpaq. Kaykunata niruspanmi Jesus paykunamanta pakakururqa.

Jesusman mana ñiniq judiokunamanta

³⁷Jesus achkallaña *milagrokunata rurachkaptinpas manam paypi ñinraqakuchu. ³⁸Chaynapim cumplikurqa Diosmanta willakuq Isaiaspa nisqan. Paymi nirqa: Señorlláy, willakusqaykutaqa creerqa ¿pitaqsi? Señorqa revelarqa atiyñintaqa ¿pimantaqsi?

³⁹Manamá pipas creeyta atirqachu. Isaiasqa qellqarqataqmi:

⁴⁰Runakunatam Dios ñawsayarachirqa. Paykunapa sonqontam rumiyachirqa chaynapi mana rikukunankupaq, chaynapi mana entiendenankupaq, chaynapi mana kutirikamuwanankupaq, chaynapi mana sanoyachinaypaq.

⁴¹Isaiasqa nirqa chaynataqa Jesuspa kanchariyninta rikuspanmi chaymi rimarqa paymanta.

⁴²Chaywanpas achkaq kamachikuq judiokunam ñinraqaku Jesusman. *Fariseo-kunaraykum mana libretachu willakuqku chaynapi *huñunakunanku wasimanta mana wischusqa kanankupaq. ⁴³Chay kamachikuq judiokunaqa munarqa runakunapa alabanantam Diospa alabanantapas.

Jesuspa rimasqanman hina runakuna juzgasqa kananmanta

⁴⁴Jesusmi qayakuq hina nirqa: —Pipas ñoqaman ñiniqqa manam ñoqallamanchu ñin aswanqa kachamuwaqniy Taytaymanwanmi. ⁴⁵Ñoqa rikuwaqniyqa kachamuwaqniytapas rikunmi. ⁴⁶Ñoqaqa achkiy hinam hamurqani kay pachamanqa, pipas ñoqapi ñiniqqa manañam tutayaypiñachu kanqa. ⁴⁷Pipas nisqaykunata uyarispan mana kasukuqtaqa manam ñoqachu condena-saq, ñoqaqa hamurqani manam runakunata condenaqchu aswanqa salvaqmi. ⁴⁸Pipas despreciawaspan nisqaykunata mana kasukuqpaqa ñam kanña juzgaqñin, ñoqapa nisqaykunam paytaqa tukupay punchawpi juzganqa. ⁴⁹Ñoqaqa manam kikiñaymanta-chu rimani, kachamuwaqniy Taytaymi kamachiwarqa imam rimarinaytaqa chaynataq imam yachachinaytaqa. ⁵⁰Ñoqaqa yachanim, Taytaypa kamachikuyñinqa wiñaypaq kawsay qokuqmi, ñoqapa nisqaykunaqa Taytaypa kamachiwasqanman hinam.

Discipulonkunapa chakinta Jesus mayllasqanmanta

13 ¹*Pascua Fiestapa ñawpaqñintaraqmi Jesusqa yacharqaña kay pachamanta Taytanpa kasqanman kutinanta. Kay pachapi kaqmasinku-namanmi hatu-hatun kuyakuyninta qawachirqa.

²Jesusmi discipulonkunawan cenachkarqa, diabloqa Simon Iscariotepa churin Judastam umacharurqaña Jesusta traicionananpaq. ³Jesusqa yacharqam tukuy imatapas Taytan payman qoykusqanta, yacharqataqmi paymanta hamuspa payman

kasqallan kutinantapas. ⁴ Jesusmi cenasqanmanta hatariykuspan hawa pachanta horqokuykurqa hinaspam pañowan weqawninta watakuykurqa. ⁵ Lavatoriopi yakuta churaykuspanmi discipulonkunapa chakinta mayllarqa hinaspam weqawninpi pañowan chakichirqa. ⁶ Simon Pedrota mayllananpaq kaptinñataqmi pay nirqa:

—Señorlláy ¿qamraqchu ñoqapa chakiyta mayllawankiman? —nispa.

⁷ Jesusñataqmi nirqa:

—Kunanqa manaraqmi entiendenkichu kay rurasqaykunataqa, qepatañam chaytaqa entiendenki —nispa.

⁸ Chaymi Pedro nirqa:

—Chakiytaqa manapunim haykapipas mayllawaqchu —nispa.

Jesusñataqmi nirqa:

—Mana mayllaptiyqa manam ñoqapañachu kanki —nispa.

⁹ Chaymi Simon Pedroñataq nirqa:

—Amayá chakillaytañachu mayllawayqa, mayllaykuwayá makiykunatapas chaynataq umaytapas —nispa.

¹⁰ Jesusñataqmi nirqa:

—Bañakuruspaqa manam necesitankichikñachu mayllanataqa, aswanqa chakillaykichiktañam, qamkunaqa limpioñam kachkankichik, ichaqa manam llapaykichikchu.

¹¹ Jesusqa yacharqam pim traicionananta chaymi nirqa: “Manam llapaykichikchu kankichik limpioqa” nispa.

¹² Discipulonkunapa chakinta mayllaruspanmi hawa pachanta churakuykuspa kasqallan tiyaykurqa mesaman hinaspam nirqa:

—¿Entiendenkichikchu qamkunawan kay rurasqayta? ¹³ Qamkunam niwankichik: “Señorlláy, Yachachikuq” nispa, chaytaqa allintam ninkichik, arí chaynamá kani. ¹⁴ Ñoqam Señornikichik hinaspa yachachiqnikichik kachkaspay chakikichikta mayllani, qamkunapas chaynayá chakikichikta mayllanakuychik. ¹⁵ Ejemplotam qamkunaman goykichik qamkunawan rurasqayta hina qamkunapas ruranaykichikpaq. ¹⁶ Cheqaptapunim niki-chik, sirvienteqa manam maschu patronninmantaqa, manataqmi comision riqpas maschu kachaqninmantaqa. ¹⁷ Kaykunata entienderuspa ruraspaykichikqa kusişam kankichik.

¹⁸ —Manam llapallaykichikmantachu ñoqapa rimachkani, reqsinim pikunam akllasqaytaqa. Bibliapa: “Mikuqmasillaypas contrallaypim pawatyarqa” nisqanmi cumplikun. ¹⁹ Manaraq imapas sucedekuchkaptinmi kunan nichkaykichik, ña sucedekuruptinmi ichaqa creenkichik rimapayasuqnikichikqa pim kasqayta.

²⁰ Cheqaptapunim nikichik, ñoqapa kachasqayta pipas chaskiqqa ñoqatapunim chaskiwan, ñoqa chaskiwaqniyñataqmi kachamuwaqniy Taytayta chaskin.

Judas traicionananmanta Jesuspa willakusqanmanta

(Mt 26:20-25. Mr 14:17-21. Lc 22:21-23)

²¹ Kaykunata nispanmi Jesus hukmanyarurqa hinaspam nirqa:

—Cheqaptapunim qamkunamanta huknikichik traicionawanqa —nispa.

²² Discipulonkunañataqmi qawanakurqa:

—Mayqanninchikmantaraq nichkan —nispa.

²³ Huknin discipulonmi karqa Jesuspa llumpay kuyasqan, paymi waqtanpi kachkarqa. ²⁴ Paytam Simon Pedro señascharqa pimantas Jesus chayna nisqan tapunanpaq.

²⁵ Jesuspa waqtanpi kaqñataqmi Jesus lawman aswanraq waqtapaykuspa tapurqa: —Señorlláy ¿pitaq chay traiconasunikiqa? —nispa.

²⁶Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Chay runaqa tantata mikuyman challpuykuspa qosqaymi —nispa.

Tantata challpuykuspanmi qoykurqa Simon Iscariotepa churin Judasman.

²⁷Chayta mikuykuptillanmi Judasman *Satanas yaykururqa. Chaymi Jesus nirqa:

—Chay ruranaykita utqayman ruray —nispa.

²⁸Mesapi mikuqkunaqa manam mayqanninpas entienderqachu Judasman nisqantaqa.

²⁹Qollqeta Judas waqaychasqanraykum wakiqnin piensarqa Jesusqa: “Rantipakaramuy fiestapaq imapas necesitaspachikta” otaq: “Qomuy imallatapas wakchakunaman” nispa nisqanta. ³⁰Chay tantata mikuruspa Judas lloqsiruptinqa tutañam karqa.

Mosoq kamachikuymanta

³¹Judas lloqsiramuptinmi Jesus nirqa:

—Kunanmi hatunchasqa kani Diosmanta Hamuq Runaqa, ñoqapitaqmi Diospas hatunchakun. ³²Diosmi hatunchakun ñoqapi, hatunchawanqataqmi kikinpipas,

payqa chayllam hatunchawanqa. ³³Churillaykuna, manam unayñachu kasaq qamkunawanqa chaymi maskawankichik. Wakin judiokunaman nisqayta hinallam nikichik qamkunatapas. Ñoqapa kasqaymanqa qamkunaqa manam chayayta atiwachikchu. ³⁴Mosoq kamachikuytam qoykichik, kuyanakuychikyá. Imaynam ñoqa kuyaykichik chaynayá qamkunapas kuyanakuychik. ³⁵Kuyanakuptikichikqa llapallan runakunam yachanqa discipuloykuna kasqaykichikta.

Jesumi willakun Pedropa negananmanta

(Mt 26:31-35. Mr 14:27-31. Lc 22:31-34)

³⁶Simon Pedrom nirqa:

—Señorlláy ¿maytataq rinkiqa? —nispa.

Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqapa risqaytaqa manam kunanqa qatiwankimanchu, qatiwankiqa qepa tiempokunapiñam —nispa.

³⁷Chaymi Pedroñataq nirqa:

—Señorlláy ¿imanasqataq kunanqa mana qatikimanchu? Vidaytapas qosaqmi qamraykuqa —nispa.

³⁸Jesusñataqmi nirqa:

—¿Vidaykitachu qonki ñoqapaq? Cheqaptapunim niki, manaraqpas gallo waqachkaptinmi kimsa kutikama negawanki.

Jesusqa Taytaman chayanapaq ñanmi.

14 ¹—Qamkunaqa amayá hukmanyaychikchu. Diospiyá confiakuychik, confiakuychiktaqyá ñoqapipas. ²Taytapa kasqanpiqa achkam kachkan lugarkuna *yachakunapaq, mana chayna kaptinqa manam rimariyllapas-rimariymanchu. Chaynaqa risaqmi qamkunapaq lugar allichamuq. ³Allicharamuspaymi kutimusaq qamkuna pusanaypaq chaynapi maymi kasqaypi qamkunapas kanaykichikpaq. ⁴Qamkunaqa yachankichikmi mayman risqaytapas, reqsinkichiktaqmi ñantapas.

⁵Tomasmı nirqa:

—Señorlláy, manam yachanikuchu mayman risqaykitapas chaynaqa ¿imaynataq reqsisasqku ñantaqa? —nispa.

⁶Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqam kani ñan, cheqap kaqpas chaynataq kawsay qokuqpas. Taytaymanqa manam pipas chayanmanchu mana ñoqawanqa. ⁷Reqsiwaspaykichikqa Taytaytapas reqsinkichikmá, kunanmi reqsiykunkichik hinaspá rikuykunkichik —nispa.

⁸Felipeñataqmi nirqa:

—Señorlláy, Taytatayá qawaykachiwayku, hinaptinqa chayllapaqñam kaniku.

⁹Jesusñataqmi nirqa:

—Felipe, unayñam qamkunawanqa kachkani. ¿Manaraqchu reqsiwanki? Ñoqata rikuqniyqa Taytatapas rikuykunñam. ¿Imanasqamá niwanki “Taytata rikuykachiwayku” nispaqa? ¹⁰¿Manachu creenki Taytaywanqa huklla kasqayta? Imatapas nikichikqa manam kkillaymantachu, ñoqawan kaq Taytam kikinpa ruranantaqa ruran. ¹¹Creeychikyá, ñoqaqa kani hukllam Taytawanqa, mana chayqa rurasqayraykuyá creeychik. ¹²Cheqaptapunim nikichik, ñoqapi ñiñiqqa ruranqam ñoqapa rurasqaykunata, payqa ñoqapa rurasqaymantapas mastaraqmi ruranqa, chaynataqa ruranqa Taytamanña risqayraykum. ¹³Imatapas sutiypi mañakup-tikichikqa rurasqamí chaynapí Taytata Churin alabanaypaq. ¹⁴Imatapas sutiypi mañakup-tikichikqa rurasqamí.

Chuya Espirituta kachamunanpaq prometekusqanmanta

¹⁵—Kuyawaspaykichikqa kasukuychikyá kamachikuyniykunata. ¹⁶Mañakusaqmi Taytata hinaptinmi kachamusunkichik huk Kallpanchaqnikichikta. Paymi kanqa qamkunawan tukuy tiempo. ¹⁷Cheqap Espiritutaqa kay pachapi kaqkunaqa manam chaskinmanchu, paykunaqa manam rikunkuchu nitaqmi reqsinkuchu. Qamkunam ichaqa reqsinkichik qamkunawan kasqanrayku, payqa qamkunapim kanqa. ¹⁸Manam sapallaykichiktachu saqerusaqykichik, kutimusaqmi qamkunaman. ¹⁹Asllatawanqa runakunaqa manañam rikuwanqañachu, qamkunam ichaqa rikuwankichik, qamkunaqa kawsasqayraykum kawsankichik. ²⁰Chay punchawpim yachankichik Taytaywanqa huklla kasqayta, yachankichiktaqmi qamkunapas ñoqawan huklla kasqaykichikta. ²¹Kamachikuyniykunata yachaspa kasukuq runaqa kuyawanmi, Taytaypas kuyanqam chayna kuyaqniytaqa. Ñoqapas kuyaspaymi reqsichikusaq paywan.

²²Chaymi Judas (mana Iscariote kaqchu) nirqa:

—Señorlláy ¿imanasqataq ñoqaykumanqa reqsichikunki aswanqa mana wakin runakunamanachu? —nispa.

²³Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Kuyawaqniyqa kasukunmi nisqaykunata, paytaqa kuyanqam Taytaypas, Taytaywan hamuspaymi *yachasqku kuyawaqniywan. ²⁴Mana kuyawaqniyqa manam kasukunchu nisqaykunata. Qamkunaman nisqayqa manam ñoqapachu aswanqa kachamuwaqniy Taytaypam.

²⁵—Kaykunataqa nikichik qamkunawan kaspayraqmi. ²⁶Taytam Chuya Espirituta ñoqapa sutiypi kachamunqa qamkunata kallpanchasunaykichikpaq, paymi tukuy imata yachachisuspaykichik yuyarichisunkichik qamkunaman tukuy ima nisqayta.

²⁷—Ñoqaraykum hawkalla kankichik, kay hawkayay qosqayqa manam runakunapa qosqan hinachu. Amayá hukmanyaychikchu nitaq manchakuychikpaschu.

²⁸Ñam uyarirqankichikña: “Riruspaymi kasqallan kutimusaq” nisqayta. Cheqapta kuyawaspaykichikqa kuisqam kawaqchik Taytaman risqaywanqa, payqa ñoqamantaqa aswan atiyniyoqmi. ²⁹Kaykunataqa nikichik manaraq imapas sucedekuchkaptinmi, sucedekuruptinqa creenkichikmi.

³⁰—Manañam unayñachu rimasaq qamkunawanqa, ñam hamuchkanña kay pachapi kamachikuq diablo. Payqa manam imaniraqllatapas munaychakunchu ñoqamantaqa. ³¹Aswanqa hinamá chayna kanan, chaymi runakuna yachanqa Tayta kuyawasqanta, yachanqakutaqmi ñoqaga paypa kamachiwasqanta rurasqaytapas.

Uvas plantamantawan kallmanmanta

15 Hatariychikyá, hakuchik kaymanta.

¹—Ñoqam kani cheqap uvas planta, Taytayñataqmi llamkaq. ²Mana ruruptionqa paymi kuchun ñoqapi kaq kallmakunata, ruruq kallmatañataqmi rawmapaykun aswanraq rurunanpaq. ³Qamkunaqa rawmasqa hinañam kankichik rimapayasqaykunawan. ⁴Ñoqapiyá takyaychik ñoqañataq qamkunapi. Kallmaqa kikiñanmantaqa manam rurunmanchu mana yuranpi kaspaga, qamkunapas manataqmi ruruwaqchikchu mana ñoqapi takyaspaqa.

⁵—Ñoqam kani uvas planta, qamkunañataqmi kankichik kallmaykuna. Ñoqapi takyaqqa achkatam rurunqa. Ñoqamanta sapaqchakuruspam ichaqa mana imatapas ruruwaqchikchu. ⁶Pipas ñoqapi mana takyaqqa qorusqa kallma hinam wischusqa kanqa, chakiruspanmi rupanapaq ninaman wischusqa kanqa.

⁷—Ñoqapi takyaspaykichikqa chaynataq yachachisqaykunatapas mana qonqaspaykichikqa mañakuychikyá tukuy ima munasqaykichikta hinaptinga qosunkichikmi. ⁸Taytaqa hatunchasqam achkata ruruptionkichikqa, chaynapim qamkunaqa cheqap discipuloykuna kankichik. ⁹Imaynam Tayta ñoqata kuyawan chaynam ñoqapas qamkunata kuyaykichik, kuyakuyniypiyá takyaychik. ¹⁰Taytapa kamachikuyninkunata kasukuspaimi takyachkani paypa kuyakuyninpi, chaynayá qamkunapas kamachikuyniykunata kasukuspa kuyakuyniypi takyaychik.

¹¹—Kaykunataqa nikichik ñoqawan kusikunaykichikpaqmi, chaynapi cheqap kusi-kuyuniyoq kanaykichikpaq. ¹²Kaymi kamachikuyniy: “Kuyanakuychikyá qamkunatapas kuyasqayman hina.” ¹³Hatu-hatun kuyakuyniyooqqa amistadninkunapa rantinpi wañuqmi. ¹⁴Qamkunaqa kankichik amistadninkunam kamachisqayta ruraspaykichikqa. ¹⁵Manam sirvientepañachu hapikichik, sirvienteqa manam yachanchu patronninpa rurasqankunata. Qamkunaqa amistadninyñam kankichik chaymi Taytapa niwasqankunata yachachirqaykichik. ¹⁶Manam qamkunachu ñoqataqa akllawarqankichik, ñoqam qamkunataqa akllarqaykichik hinaspa churarqaykichik achkata rurunaykichikpaq chaynapi rurusqaykichik takyananpaq. Chaynaqa Taytam qosunkichik ñoqapa sutiypi llaqa ima mañakusqaykichikta. ¹⁷Kaykunatamá kamachikichik qamkuna kuyanakunaykichikpaq.

Jesustawan iñiqninkunata runakunapa cheqnisqanmanta

¹⁸—Runakuna cheqnisuptikichikqa yuyariychikyá qamkunamantapas puntataqa ñoqata cheqniwasqankuta. ¹⁹Kay pachapaq kaptikichikqa runakunachá kuyasunkichikman kikinta hina, aswanqa ñoqam akllakurqaykichik kay pachamanta chaymi runakunaqa cheqnisunkichik manaña kay pachapaq kasqaykichikrayku. ²⁰Yuyariychikyá nisqaykunata. Sirvienteqa manam aswan munayniyoqchu patronninmantaqa. Ñoqatam perseguiwarqaku, chaynaqa qamkunatapas perseguisunkichikmi, nisqaykunata kasukuspankuqa qamkunapa nisqaykichiktapas kasukunqaku. ²¹Ñoqaraykum chaynataqa rurasunkichik kachamuwaqniya mana reqsisqankurayku.

²²—Sichu mana hamuymanchu karqa nitaq willaymanchu karqa hinaptinga mana huchayoqchá kanmanku karqa, kunanmi ichaqa manaña imapas ninan-

ku kanchu huchankumanta. ²³Ñoqata cheqniqnaykunaqa Taytatapas cheqninmi. ²⁴Mana huchayoqqa kanmanku karqa paykuna ukupi mana pipapas rurasqanta mana ruraptiychá, chay rurasqaykunata rikuchkaspankupas cheqniwankuraqmi, cheqninkutaqmi Taytatapas. ²⁵Kaykunaqa sucedekuchkan leyti: “Yanqamantam cheqniwarqaku” niq qellqasqa cumplikunanpaqmi.

²⁶—Kallpanchasuqnichikichiq cheqap Espiritutam kachamusaq Taytaypa partenmanta, payqa rimanqa ñoqamantam. ²⁷Qamkunapas ñoqamantam willa-kunkichik, qamkunaqariki ñawpaqmantapunim ñoqawan karqankichik.

16 ¹—Tukuy kaykunatam nikichik mana hukmanyayanaykichikpaq. ²Qarqo-musunkichikmi *huñunakuna wasimanta, pipas wañuchisuqnichikichikmi ninqa: “Kaykunata ruraspayqa Diostam servichkani” nispan. ³Kaykunataqa ru-ranqaku Taytatawan ñoqata mana reqsiwasqankuraykum. ⁴Kaykunataqa nikichik chay tiempokuna chayamuptin kay nisqaykunata yuyarinaykichikpaqmi.

Espiritupa rurasqanmanta

—Ñawpaqmantaraq qamkunawan kasqayraykum kaykunataqa manaraq nirqay-kichikchu. ⁵Kunanmi ichaqa richkaniña kachamuwaqniywan kuska kamunaypaq. Ichaqa manam mayqannikichikpas tapuwankichikchu: “¿Maytataq richkanki?” nis-paqa. ⁶Kaykuna nisqaywanmi sinchi llakisqa kachkankichik. ⁷Cheqaptam nikichik, allinpunim ñoqapa rinayqa, mana riptiyqa manach hamunmanchu qamkuna Kallpan-chasuqnichikichik, rispaysi ichaqa kachamusqaykichik. ⁸Pay hamuspanmi runakunata convencechinqa huchayoq kasqankumanta, Diospa munasqanman hina kawsanan-kumanta hinaspa juicio punchawmanta. ⁹Ñoqapi mana creesqankuraykum huchayoq kanku. ¹⁰Cuentatam qokunqaku Diospa munasqanman hina kawsanankumanta. Ñoqapa richkani Taytapa kasqanmanmi, qamkunapas manañam rikuwankichikchu. ¹¹Cuenta-tam qokunqaku juicio punchawmanta, kay pachapi kamachikuqqa ñam juzgasqaña.

¹²—Achkarraqmi ninay kachkan qamkunaman ichaqa manaraqmi entiede-waqchikchu. ¹³Cheqap Espiritu hamuspanñam yachachisunkichik tukuy imapas cheqap kaqkunataqa, payqa manam kikiñanmantachu rimanqa aswanqa llapa imapas uyarisanmantam hinaspam willasunkichik qepa tiempokunapi su-cedekunanmanta. ¹⁴Payqa ñoqatam alabawanqa, ñoqamanta chaskispanmi willasunkichik qamkunaman. ¹⁵Taytapa kaqninkunaqa ñoqapam chaymi nirqay-kichik: Espirituqa ñoqamanta chaskispan willasunkichik qamkunaman, nispa.

Llakikuypas kusikuymanña tikrakunanmanta

¹⁶—Asllamantam mana rikuwankichikñachu hinaspam asllatawanraq rikuwankichik.

¹⁷Chaynata niptinmi wakin discipulonkuna tapunakurqaku:

—¿Imanichkantaq: “Asllamantam mana rikuwankichikñachu hinaspam aslla-tawanraq rikuwankichik, ñoqapa richkaniñam Taytapa kasqanman” nispaqa?

¹⁸¿Imaninanmá chay asllamantaqa? Manam nisqantaqa entindenichikchu.

¹⁹Jesumi musyarurqa tapukuy munasqankuta hinaspam nirqa:

—Nirqaykichikmi qamkunata: “Asllamantam mana rikuwankichikñachu hinaspam asllatawanraq rikuwankichik” nispa. ²⁰Cheqaptapunim nikichik, qam-kunam waqaspa llakikunkichik hinaptinmi runakunañataq kusikunqaku. Ichaqa llakisqallaña kachkasppas kusikunkichikmi. ²¹Warmipa wachakunan tiempo chayaramuptinmi payqa tarikun llakisqallaña, wawan naceramuptinñataqmi

qonqarun llakinkunata, kay pachapi wawan nacerusqanraykum payqa kusikun. ²²Chaynamá qamkunapas kunan llakisqa kachkankichik, ñoqa kutimuptiyimi ichaqa kusionqa kankichik, chay kusikuytaqa manam pipas qechusunkichikchu.

²³—Chay punchawpiqa manañam imamantapas tapuwankichikchu. Cheqaptapunim nikichik, sutiypi mañakuptikichikqa taytaqa qosunkichikmi.

²⁴Kunankamam sutiypiqa manaraq mañakurqankichikchu. Mañakuychikyá hinaspaga chaskinkichikmi chaynapi cheqap kusikuyniyoy kanaykichikpaq.

Kay pachapi mana allinkunata Jesuspa vencesqanmanta

²⁵—Kaykunatam nikichik rikchanachiykunawan, hamuq punchawpiqa manañam rikchanachiykunawanñachu rimapayasqaykichik, aswanqa sutillatañam rimapayasqaykichik Taytaymanta. ²⁶Chay punchawmi Taytata mañakunkichik ñoqapa sutiypi, manam ñoqañachu Taytataqa ruegapusqaykichik. ²⁷Taytayqa kuyasunkichikmi ñoqata kuyawasqaykichikrayku, qamkunaqariki creerqankichikmi Diosmanta hamusqayta. ²⁸Taytapa kasqanmantam hamurqani kay pachaman, kunanñataqmi kay pachata saquespay kutisaq Taytayman.

²⁹Discipulonkunañataqmi nirqa:

—Kunanqa sutillatañam rimachkanki, manam rikchanachiykunawanñachu.

³⁰Kunanqa yachankuñam tukuy ima yachaq kasqaykita, manañam pipas tapusunkinñachu, chayraykum creeniku Diosmanta hamusqaykita —nispa.

³¹Jesusñataqmi nirqa:

—¿Ñachu kunanqa creerunkichikña? ³²Ñam hora chayaramunña, sapakamam chequerunkichik hinaspam sapallaytaña saqeruwankichik. Ichaqa manam sapallaychu kachkani, Taytaymi ñoqawanqa kachkan. ³³Kaykunatam nikichik yanasqayrayku hawkalla kanaykichikpaq. Kay pachapiqa ñakarinkichikmi ichaqa kallpanchakuychikyá, kay pachapi mana allinkunataqa venceruniñam.

Discipulokunapaq Jesuspa mañakusqanmanta

17 ¹Chaykunata niruspanmi Jesus hanaq pachata qawarispam nirqa:

—Taytáy, ñam hora chayaramunña. Churikitaqa hatunchawayñayá chaynapi qamtapas kay Churiki hatunchanaypaq. ²Churikimanmi qowarqanki llapallan runapi munaychakunaypaq chaynapi qowasqayki llapallan runakunaman wiñay kawsay qonaypaq. ³Chay wiñay kawsayniyoqqa kanku sapallan cheqap Dios kasqaykita reqsiqkunam hinaspam kachamusqayki Jesucristota reqsiqkunam.

⁴—Ñoqam hatuncharqayki kay pachapi, ñoqaga tukuruniñam ruranaypaq kamachiasqaykita. ⁵Taytáy, kunanyá hatunchaway ñawpaqnikipi, chayna hatunchasqamá karqani manaraqpas kay pacha kachkaptin.

⁶—Kay pachamanta qowasqayki runakunamanqa ñam willaniña pim kasqaykita. Paykunaqa qampam karqa chaymi qowarqanki, paykunaqa palabraykitam kasukunku. ⁷Kunanqa yachankuñam tukuy ima qowasqaykiqa qampa kasqanta. ⁸Ñam willaruniña qowasqayki palabraykitaqa chaymi chaskiykurqaku, paykunaqa yachankuñam qanmanta cheqaptapuni hamusqayta hinaspam creenku qampuni kachamuwasqaykita.

⁹—Paykunapaqmi ruegakuykiqa, manam kay pachapi wakin runakunapaqwanchu, ruegakuykiqa qowasqallaykipaqmi, paykunaqa qampamá. ¹⁰Tukuy ima kapuqniyqa qampam, qampa kaqñataqmi ñoqapa, tukuy chaykunapim ñoqaga hatunchasqa kani.

¹¹—Manañam kay pachapiñachu kasaq, paykunam ichaqa kay pachapiraq kanqaku, ñoqam ichaqa hamuchkaniña qanwan kуска kanaypaq. Chuya Taytáy, atiynikiwanyá waqaychaykuy qowasqaykikunata chaynapi ñoqanchik hina huklla kanankupaq. ¹²Kay pachapiraq kaspayqa atiynikiwanmi nanachikurqani qowasqaykikunata, waqaycharqanimá, manam mayqanninpas chinkarqachu ichaqa ña chinkanapaq kaqlam chaynapi Bibliapa nisqan cumplikunapaq.

¹³—Kunanqa hamuchkaniñam qampa kasqaykiman. Kay pachapiraqmi nichkani kaykunataqa ñoqapa kusikuyniywan huntasqa kanankupaq. ¹⁴Ñoqaqa ñam palabraykita willaruniña chaymi paykunaqa wakin runakunapa cheqnisqan kachkanku manaña kay pachallapaq kasqankurayku, ñoqapas manamá kay pachallapaqchu kani. ¹⁵Mañakuykiqa manam kay pachamanta horqonaykipaqchu aswanqa diablomanta waqaychanaykipaqmi. ¹⁶Ñoqaqa manam kay pachallapaqchu kani chaynataqmi paykunapas mana kay pachallapaqtaqchu. ¹⁷Kikikipaqyá chuyanchay cheqapwan, palabraykiqariki cheqapmi. ¹⁸Imaynam ñoqata kachamuwarqanki kay pachapi kaq runakunaman chaynataqmi paykunatapas kachani kay pachapi kaq runakunaman. ¹⁹Paykunaraykum kikiypuni chuyanchakuni chaynapi paykunapas cheqap palabraykiwan chuyanchakunankupaq.

²⁰—Manataqmi ñoqaqa mañakuyki paykunallapaqchu aswanqa paykuna ñoqamanta willakuptin iñikunapaqwanmi. ²¹Taytáy, mañakuchkaykiqa paykuna huklla kanankupaqmi, imaynam qanwan huklla kasqanchikpi hinayá paykunapas huklla ñoqanchikwan kachunku chaynapi qampa kachamuwasqaykita runakuna creenapaq. ²²Hatunchawasqaykiman hinam ñoqapas paykunata hatuncharqani, chaynapi qanwan huklla kasqanchikpi hina paykunapas huklla kanankupaq. ²³Ñoqam kachkani paykunapi, qamñataqmi kachkanki ñoqapi chaynapi paykunaqa chullallaña kanankupaq, hinaptinmi runakuna yachanqaku qampuni kachamuwasqaykita, yachanqakutaqmi kuyawasqaykipi hina paykuna kuyasqaykitapas.

²⁴—Taytáy, qanmi qowarqanki paykunata chaymi munani paykunapas ñoqapa kasqaypi ñoqawan kanankuta chaynapi hatunchawasqaykita qawanankupaq. Manaraqpas kay pacha unanchasqa kachkaptinmi qamqa kuyawarqanki. ²⁵Chuya Taytáy, kay pachapi kaq runakunaqa manam reqsisunkichu, ñoqam ichaqa reqsiki, qowasqayki runakunapas yachantaqmi qam kachamuwasqaykitaqa. ²⁶Yachachirqanim pim kasqaykita, chaywanpas hinallaraqmi yachachisaq chaynapi kuyawasqaykiman hina paykunapas kuyanankunakupaq chaynataq ñoqapas paykunapi kanaypaq.

Jesusta presochasqankumanta

(Mt 26:47-56. Mr 14:43-50. Lc 22:47-53)

18 ¹Chaykunata niruspanmi Jesus lloqsirqa discipulonkunawan Cedron Wayqopa waklawinman rinankupaq. Chaypi kaq huertamanmi Jesus yaykurqa discipulonkunapiwan. ²Traicionaqnin Judaspas sumaqtam reqsirqa chay sitiotaqa, chaypiqa achka kutipim Jesus huñunakurqa discipulonkunawan. ³Chaymanmi Judas chayaramurqa soldadokunawan hinaspa *sacerdotekunapa jefenkunapa hinaspa *fariseokunapa kachasqan guardiakunawan. Paykunam rirqaku farolnuyoq, mecheroyoq hinaspa arma-yoq. ⁴Jesusa yacharqañam tukuy ima sucedenanta chaymi asuykuspa tapurqa:

—¿Pitataq maskachkankichik? —nispa.

⁵Paykunañataqmi nirqa:

—Nazaretmanta kaq Jesustam —nispa.

Jesusñataqmi nirqa:

—Ñoqam kani —nispá.

Traicionaqnin Judaspas paykunawanmi kachkarqa. ⁶“Ñoqam kani” nispá Jesus niptinmi runakuna qepaman suchuriruspanku pampaman wichiykurqaku. ⁷Jesusmi mosoqmanta tapurqa:

—¿Pitataq maskachkankichik? —nispá.

Paykunañataqmi nirqa:

—Nazaretmanta kaq Jesustam —nispanku.

⁸Jesusñataqmi nirqa:

—Ñam nikichikña “Ñoqam kani” nispá. Ñoqata maskawaspaykichikqa paykunataqa dejaychikya pasakunankupaq —nispá.

⁹Chaynapim cumplikurqa Jesuspa ñawpaq rimarisqan, paymi nirqa: “Taytapa qowasqankunataqa waqaycharqanim, manam mayqanninpas chinkarqachu” nispá. ¹⁰Simon Pedroñataqmi espadayoq kasqanrayku chayta horqoykuspa Malco sutiyoq runapa *alleq rinrinta qorururqa. Payqa karqa *sacerdotekunapa jefenpa runanmi. ¹¹Jesusñataqmi Pedrota nirqa:

—Espadaykita kutiykachiy vainanman. ¿Taytaypa ñakarinaypaq qowasqantaqa manachu chaskiyman? —nispá.

Anaspa wasinman Jesus pusasqa kasqanmanta

(Mt 26:57-58. Mr 14:53-54. Lc 22:54)

¹²Soldadokunam jefenkupiwan hinaspá judiokunamanta kaq guardiakunapiwan Jesusta hapiruspanku watarurqaku. ¹³Hinaspam puntata pusarqaku Anaspa wasinman. Anasqa karqa Caifaspá suegronmi. Chay watapim Caifaspá karqa *sacerdotekunapa jefen. ¹⁴Manachum Caifaspá puntataraq judiokunata nirqa: “Aswan allinqa kanman huk runalla nacionninchikpa rantinpi wañuyninmi” nispá.

Jesusta Pedro negasqanmanta

(Mt 26:69-70. Mr 14:66-68. Lc 22:55-57)

¹⁵Simon Pedroñataqmi huknin discipulomasinwan qatirqaku Jesusta, chay discipulomasinqa karqa *sacerdotekunapa jefenpa reqsisqanmi, chaymi Jesuswan kuska yaykururqaku chay jefepa pationman. ¹⁶Pedroñataqmi qeparurqa hawa law punkupa waqtallanpi chaymi sacerdotekunapa jefenpa reqsisqan discipulo lloqsiramuspan punku cuidaqta ruegakuspa Pedrota pusaykurqa. ¹⁷Punku cuidaqñataqmi Pedrota nirqa:

—Qamqariki kachkanki kay runapa huknin discipulonmi —nispá.

Pedroñataqmi nirqa:

—Manam ñoqachu kani —nispá.

¹⁸Chirimuptinmi criadokunawan guardiakuna ninata sansarachispanku sayaspa qonikuchkarqaku, chaypim Pedropas paykunawan qonikuchkarqa.

Jesusta sacerdotekunapa jefen tapusqanmanta

(Mt 26:59-66. Mr 14:55-64. Lc 22:66-71)

¹⁹*Sacerdotekunapa jefenmi tapurqa Jesusta pikunam discipulonkuna kasqanmanta chaynataq imakunam yachachisqanmanta. ²⁰Jesusmi nirqa:

—Ñoqaqa libretam rimarqani llapa runakunamanqa. Tukuy tiempom yachachirqani *huñunakuna wasikunapipas chaynataq llapa judiokunapa huñunakunan templopipas, manam pakasqapichu imatapas ñoqaqa rimarqani.

²¹ ¿Imanasqataq ñoqataqa tapuwanki? Tapuyqa uyariqniykunatayá, paykunayá nichun imamantam rimasqaytapas. Paykunaqa yachanmi imam rimasqaytapas.

²² Chaynata niptinmi chaypi sayaq huknin guardia Jesusta laqyarurqa uyanpi hinaspam nirqa:

—¿Chaynatachu ninayki *sacerdotekunapa jefenta? —nispa.

²³ Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Mana allinta rimaruptyqa willakuyá mana allin rimasqaymanta. Ichaqa nisqay allin kaptinqa ¿imanasqamá maqawankiqa? —nispa.

²⁴ Anasmi watasqata Jesusta pusachirqa *sacerdotekunapa jefen Caifasman.

Jesusta Pedro huktawan negasqanmanta

(Mt 26:71-75. Mr 14:69-72. Lc 22:58-62)

²⁵ Pedroqa hinallam sayaspa ninapi qonikuchkarqa hinaptinmi nirqaku:

—Qamqariki kanki kay runapa huknin discipulonmi —nispa.

Pedroñataqmi negakuspan nirqa:

—Manam ñoqachu kani —nispa.

²⁶ Chaymantam *sacerdotekunapa jefenpa sirvienten tapurqa, chay sirvienteqa karqa Pedrowan rinrin kuchurachikuq runapa ayllunmi, paymá nirqa:

—¿Manachu rikurqayki huertapi Jesuswan kуска kaqta? —nispa.

²⁷ Chaymi huktawan Pedro negakurqa hinaptinmi chaylla gallo waqaramurqa.

Pilatopa qayllanpi Jesus kasqanmanta

(Mt 27:1-2, 11-14. Mr 15:1-5. Lc 23:1-5)

²⁸ Caifaspa wasinmantam Jesusta pusarqaku prefectopa palacionman. Ña achikyaramuptinmi judiokunaga manaña yaykurqakuchu palacioman. Chayman yaykuspaqa manañam *Pascua carnero mikuyta atinmankuchu karqa. ²⁹ Chaymi Pilato hawaman lloqsimuspa paykunata nirqa:

—¿Imamantataq kay runata acusankichik? —nispa.

³⁰ Paykunañataqmi nirqaku:

—Allin runa kaptinqa manachá entregaykikumanchu —nispa.

³¹ Hinaptinmi Pilatoñataq nirqa:

—Pusaspaykichikyá juzgamuychik leynikichikman hina —nispa.

Judiokunañataqmi nirqaku:

—Qamkunapa leynikichikman hinaqa manam pitapas wañuchiymankuchu —nispa.

³² Chaynapim imaynam cruzpi wañunanmanta Jesuspa nisqan cumplikurqa.

³³ Pilatom palacioman kutirispan Jesusta tapurqa:

—¿Qamchu kanki judiokunapa reynin? —nispa.

³⁴ Chaymi Jesusñataq nirqa:

—¿Chaynataqa niwanki kikillaykimantachu icha hukchu nisurqanki ñoqamanta? —nispa.

³⁵ Pilatoñataqmi nirqa:

—¿Judiochu ñoqaga kani? Llaqtamasikikunawan *sacerdotekunapa jefenmi qamtaqa entregawarqa, chaynaqa ¿imatamá rurarunki? —nispa.

³⁶ Hinaptinmi Jesusñataq nirqa:

—Munaychakuyniyqa manam kay pachamantachu, kay pachallamanta kap-tinqa qatiwaqniykunachá peleanmanku judiokunapa jefenkunaman mana entregasqa kanaypaq. Munaychakuyniyqa manamá kay pachamantachu.

³⁷Hinaptinmi Pilato nirqa:

—Chaynaqa ¿reychu kanki? —nispa.

Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Qanmi nichkanki rey kasqaytaqa. Chaypaqmi ñoqaqa nacerqani, chaypaq-taqmi hamurqani kay pachamanpas chaynapi cheqapmanta rimanaypaq. Cheqap kasukuqkunaqa uyarinmi nisqaykunata.

³⁸Pilatom nirqa:

—¿Imataq chay cheqapqa? —nispa.

Wañunanpaq Jesus sentenciasqa kasqanmanta

(Mt 27:15-31. Mr 15:6-20. Lc 23:13-25)

Chaynata tapuruspanmi Pilatoqa huktawan lloqsimurqa hinaspan judiokunaman nirqa:

—Kay runapiqa manam imatapas tarinichu sentencianaypaq hinaqa. ³⁹Qamku-napa costumbrekichikman hinam *Pascua Fiestapi ñoqa kacharini huk presota. ¿Chaynaqa judiokunapa reynin kacharinaytachu munankichik? —nispa.

⁴⁰Chaynata niptinmi llapallanku qaparirqaku:

—iAma paytaqa kachariychu, Barrabasta kachariyqa! —nispa.

Barrabasqa karqa suwa runam.

19 ¹Chaynata niptinkum Pilato azotechirqa Jesusta. ²Soldadokunañataqmi kichkamanta coronata simpaspanku Jesuspa umanman churarqaku, hinchirqakutaqmi reypa hawa pachanwanpas. ³Asuykuspankum nirqaku:

—iKawsachun Judiokunapa reynin!

Chaynata nispankum uyanpi laqechurqaku.

⁴Pilatom mosoqmanta lloqsimuspan nirqa:

—Jesustam horqomuchkani, yachaychikyá, paypiqa manam imatapas tarinichu sentencianaypaq hinaqa —nispa.

⁵Jesusmi lloqsimurqa hawaman kichkamanta coronayoc hinaspa reypa pachanwan churakusqa. Chaymi Pilato nirqa:

—iKayqayá kay runaqa! —nispa.

⁶*Sacerdotekunapa jefenkunañataqmi guardiakunapiwan Jesusta rikuykuspanku qaparirqaku:

—iChakataruy, chakataruy! —nispa.

Pilatoñataqmi nirqa:

—iQamkunayá chakatamuychik! Paypiqa manam imatapas tarinichu sentencianaypaq hinaqa —nispa.

⁷Judiokunañataqmi nirqa:

—Kanmi ñoqaykupa leyniyku, chayman hinaqa wañunanmi yachakun “Diospa Churinmi kani” nisqanrayku.

⁸Chay nisqankuta uyariruspanmi Pilatoqa astawanraq mancharikururqa. ⁹Palacioman kutichispanmi Jesusta tapurqa:

—¿Maymantamá qamqa kanki? —nispa.

Jesusñataqmi mana imatapas nirqachu. ¹⁰Chaymi Pilato nirqa:

—¿Manachu contestawanki? ¿Manachum yachanki qamtaqa kacharinaypaq otaq chakatanaypaqpas atinyoq kasqayta? —nispa.

¹¹ Jesusñataqmi nirqa:

—Dios atiyta mana qosuptikiqa manam imanawankimanchu. Chaynaqa qampa makikiman ñoqata churamuqmi qanmantapas aswan huchayoqqa —nispa.

¹² Chayta uyariruspanmi Pilatoqa astawan kachaykuyta munarqa chaymi judio-kunañataq astawanraq qaparkacharqaku:

—Payta kachaykuspaqa manam Rey Cesarpa amistadninchu kanki. Pipas rey-paq hapikuqqa Cesarpa enemigonmi —nispa.

¹³ Chaynata niptinkum hawaman Jesusta pusachimuspan sentencianan cortepi Pilato tiyaykurqa. Chay sitiopa sutinmi karqa Loza Pampa, hebreopiñataq Gabata. ¹⁴ *Pascua Fiestapaq huk punchawllaña faltachkaptinmi yaqa chawpi punchawta judiokunata Pilato nirqa:

—Kayqayá reynikichikqa —nispa.

¹⁵ Paykunañataqmi qaparkacharqaku:

—iWañuchun, wañuchun! ¡Chakatay! —nispa.

Pilatoñataqmi nirqa:

—¿Reynikichiktachu chakatarusaq? —nispa.

*Sacerdotekunapa jefenkunañataqmi nirqa:

—Rey Cesarllam reyniykuqa, manam hukqa kanchu —nispa.

¹⁶ Hinaptinmi Jesusta paykunaman Pilato entregaykurqa chakatanankupaq, chaymi Jesusta pasachirqaku.

Jesusta chakatasqankumanta

(Mt 27:32-44. Mr 15:21-32. Lc 23:26-43)

¹⁷ Jesusmi lloqsirqa cruzninta hambrokuykuspa Uma Tullu Pataman, hebreopi sutinñataqmi Golgota. ¹⁸ Chaypim chakatarqaku Jesusta, paypa kaylaw-waklaw waqtanpiñataqmi chakatarqaku iskay runata. ¹⁹ Pilatom cruzpa umanpi qellqachirqa JUDIOKUNAPA REYNIN NAZARETMANTA KAQ JESUS niqta. ²⁰ Chay letrerotam achkaq judiokuna leerqaku. Jesus chakatasqanku lugarqa karqa llaq-tapa hichpallanpim. Chay letrerotaqa qellqachirqa kimsa idiomapim, hebreopi, latinpi hinaspa griegopi. ²¹ Chaymi *sacerdotekunapa jefenkuna Pilatota nirqaku:

—Ama qellqaychu “judiokunapa Reyninmi” niqtaqa. Qellqaspaqa-qellqay: “Judiodkunapa Reyninmi kani” niqtayá.

²² Pilatoñataqmi nirqa:

—ñam qellqasqaña kachkan —nispa.

²³ Jesusta chakataruspankum soldadokuna paypa pachanta tawaman rakinakururqaku. Jesuspaqa karqataqmi ukunakunan pachanpas mana sirasqa kunkanmanta urayninman awasqa. ²⁴ Chaymi soldadokuna ninakurqaku:

—Ama llikispalla suertearusunchik mayqanninchikpaqpas kananpaq —nispa. Chaynapim cumplikurqa Bibliapi kayna niq:

Pachallaykunatam rakinakurqaku.

Pachallaypaqmiki suertetaraq choqarqaku.

Chaynatamá ruraraqaku soldadokuna.

²⁵ Cruzpa hichpanpim kachkarqa Jesuspa maman, kachkarqataqmi mamanpa ñañanpas, Cleofaspa warmin Mariapas chaynataq Magdala llaqtayoq Mariapas.

²⁶ Jesusmi mamantawan kuyasqan discipulonta rikuruspan mamanta nirqa:

—Mamáy, chayqayá wawayki —nispa.

²⁷ Discipulontañataqmi nirqa:

—Chayqayá mamayki —nispa.

Chay horamantam Jesuspa mamantaqa discipulonña wasinman pusarqa.

Jesusa wañukusqanmanta

(Mt 27:45-56. Mr 15:33-41. Lc 23:44-49)

²⁸ Kaykuna pasakuptinqa Jesusqa yacharqañam tukuy imapa cumplikusqanta, chaymi Bibliapa nisqan cumplikunanpaq nirqa:

—Yakunayaruwanmi —nispa.

²⁹ Chaypim kachkarqa puyñupi vinagre, chaymi kaspipa puntanpi esponjata chapuykuspa Jesusman haywarqaku. ³⁰ Chaymi Jesusñataq vinagreta malliykuspan nirqa:

—iTukusqañam! —nispa.

Hinaspam umanta kumuykachispa espiritunta Taytanman qoykuspa wañukurqa.

Jesusa waqtanta soldado tuksirusqanmanta

³¹ *Pascua Fiestapaq huk punchawllaña faltapinmi preparakusqankurayku judiokuna mana munarqakuchu *samana punchawpi cruzpi wañusqakuna hina-lla kananta, chay samana punchawqa karqa hatun punchawmi. Chaymi Pilotota mañakurqaku chakatasqakunapa piernan pakichimunanaq hinaspa cuerponkuta uraykachimunanaq. ³² Soldadokuna rispanmi pakirqaku hukninpata chaynataq iskay kaqpatapas. ³³ Jesusman asuykuspa qawaykuptinkuñataqmi payqa wañurusqaña, chaymi paypa piernantaqa manaña pakirqakuchu.

³⁴ Huknin soldadom ichaqa Jesuspa waqtanta tuksirurqa lanzawan chaymi pawaramurqa yawarwan yaku. ³⁵ Tukuy chaykunata rikuqqa ñoqa Juanmi kani, chayraykum willakuni, ñoqaqa yachanim cheqap nisqayta chaynapi qamkunapas creenaykichikpaq. ³⁶ Kaykunaqa sucedeurqa Bibliapi: “Manam pakisqachu karqa tullunqa” niq cumplikunanpaqmi.

³⁷ Huk partepipas nichkantaqmi:

“Paykunaqa tuksirusqankutam rikunqaku” nispa.

Jesusta pampasqankumanta

³⁸ Kaykunapa qepantam Arimatea llaqtapi kaq Josey ruegoqurqa Pilotota Jesuspa cuerponta qonanpaq. Joseyqa pakasqallapi Jesuspa qatiqinmi karqa, chaynaqa karqa judiokunata manchakusqanraykum. Piloto mana harkakuptinmi Joseyqa aparqa Jesuspa cuerponta. ³⁹ Jesusman puntata tutallan watukuq Nicodemopas rirqam yaqa pachak libra mirrawan *aloes chaqrusqata aparikuspan. ⁴⁰ Joseywan Nicodemom chay miski asnaqwan fino sabanasta chapurqaku hinaspam Jesuspa cuerponta wankururqaku, chaynataqa rurarqaku judiokunapa pampakunankuman hinam. ⁴¹ Jesusta chakatasqanku sitiopim karqa huerta, chaypim karqa mosoq sepultura manaraq pipapas pampakusqan. ⁴² Chaypim Jesuspa cuerponta pamparurqaku hichpa kasqanrayku, ñam qallarichkarqaña *Pascua Fiestapaq judiokunapa preparakuyin.

Jesuspá kawsarimusqanmanta

(Mt 28:1-10. Mr 16:1-8. Lc 24:1-12)

20 ¹Domingo punchawtam Magdala llaqtayóq Maria rirqa sepulturata mana runa rikuy tutapaytaraq, paymi rikururqa sepultura tapasqanku rumiqa suchurachisqa kasqanta. ²Chaymi kallparqa Simon Pedropa kasqanmanwan Jesupa kuyasqan discipulonpa kasqanman, paykunatam nirqa:

—Señortam aparusqaku sepulturamanta, manam yachanikuchu mayman churasqankutapas —nispa.

³Pedrom huknin discipulopiwan rirqaku sepultura qawaq. ⁴Iskayninkum rirqaku kallpaylla, Pedromantapas apurawtaraq huknin kaq kallpaspanmi puntata chayarurqa sepulturaman. ⁵Kurkuykuspa qawaykuptinmi sabanaskunaqa churasqa kachkasqa, ichaqa manam yaykurqachu. ⁶Simon Pedroñataqmi qepataña chayaramuspan yaykururqa sepulturaman, paypas rikuykurqam sabanaskuna churarayaqta. ⁷Rikurqataqmi Jesupa umanman watasqanku telatapas, chayqa sapaq lawpiñam patarasqa kachkasqa, chayna sapaq lawpitaqmi kachkasqa sabanaspas. ⁸Sepulturaman punta chayaq discipulopas yaykururqam, chaymi tukuy chaykunata qawaykuspan creerqa. ⁹Manaraqmi entienderqakuchu Jesupa kawsarimunanmanta Bibliapa nisqantaqa. ¹⁰Hinaptinmi chay discipulokunaqa kutikurqaku maymi kasqankuman.

Magdala llaqtayóq Mariaman Jesupa rikuriyusqanmanta

(Mr 16:9-11)

¹¹Mariañataqmi waqastin qeparurqa sepulturapa waqtanpi. Waqaspanmi kurkuykuspa qawaykurqa sepulturapa ukunta. ¹²Chaypim rikururqa yuraq pachayóq iskay angelkunata. Paykunam tiyachkasqa Jesupa cuerponpa kasqanpi, hukninmi kachkasqa sawnan lawpi hukninñataq chakin lawpi.

¹³Mariatam tapurqaku:

—Señora ¿Imanasqataq waqachkanki? —nispa.

Payñataqmi nirqa:

—Señorniytam aparusqaku chaymi mana yachanichu mayman churasqankutapas —nispa.

¹⁴Chaynata nispanmi muyuriyuspan rikururqa Jestusta chaypi sayachkaqta. Mariaqa manam yacharqachu Jesus kasqanta.

¹⁵Jesumi tapurqa:

—Señora ¿Imanasqataq waqachkanki? ¿Pitataq maskachkanki? —nispan.

Mariañataqmi piensarqa huerta cuidaq kasqanta chaymi nirqa:

—Señor, qam aparuspaykiqa willaykuwayá maypim churaramusqaykita chaynapi apakaramunaypaq —nispa.

¹⁶Jesusñataqmi nirqa:

—¡Maria! —nispa.

Payñataqmi muyuriyuspan *hebreo idiomapi nirqa:

—¡Raboni! —nispa.

Chayqa “yachachikuq” ninanmi.

¹⁷Jesumi nirqa:

—Amaraq hapiwaychu, manaraqmi Taytaymanqa riniraqchu. willamuyá waw-qeykunaman, richkanim Taytaypata, qamkunapapas Taytaykichikpata, ñoqapa Diosniyman, qamkunapapas Diosnikichikman.

¹⁸Chaymi Magdala llaqtayoq Maria Señor rikusqanmanta willamurqa discipulonkunaman, willamurqataqmi kikin Señorpa imakunam kunasqantapas.

Discipulonkunaman Jesuspa rikurisqanmanta

(Mt 28:16-20. Mr 16:14-18. Lc 24:36-49)

¹⁹Hina chay punchawllam domingo tutaykuqta discipulonkuna huñunakururqaku punkuta wichqakuykuspa, chaynataqa ruraraqaku judiokunata manchakusqankuraykum. Jesusmi yaykuruspa discipulonkunapa chawpinpi sayaykuspa nirqa:

—Hawkallayá kaychik —nispa.

²⁰Chaynata niykuspanmi qawachikurqa makinkunatawan waqtanta, paykunañataqmi Señorata qawaykuspanku kusikurqaku. ²¹Huktawanmi Jesus nirqa:

—Hawkallayá kaychik, imaynam Taytay kachamuwarqa, chaynam qamkunatapas kachaykichik —nispa.

²²Chaynata niykuspanmi paykunaman pukuykurqa:

—Chaskiychik Chuya Espirituta. ²³Huchakuna pampachasqaykichikqa ñam pampachasqaña, mana pampachasqaykichikñataqmi hina kaqlla kachkan —nispa.

Tomasman Jesuspa rikuriyqusqanmanta

²⁴Tomasmi chunka iskayniyoqmanta huknin karqa mellizowan sutichasqa. Jesus hamuptinqa payqa manam chaypichu karqa. ²⁵Wakinin discipulonkunam willarqa:

—Rikuykunikum Señorata —nispa.

Tomasñataqmi nirqa:

—Mana rikusaqchu makinpi clavospa yaykusqanta hinaspataq dedoyta mana hinaspaqchu clavospa yaykusqanman chaynataq makiywan mana llapchasaqchu waqtanpi tuksisqata, hinaspaqa manam creesaqchu —nispa.

²⁶Pusaq punchawmantam discipulonkuna mosoqmanta huñunakurqaku wasipi, Tomaspas paykunawan kuskam kachkarqa. Punku wichqarayachkaptinmi Jesus yaykuykamurqa, paykunapa chawpinpi sayaykuspam nirqa:

—Hawkallayá kaychik —nispa.

²⁷Hinaspam Tomasta nirqa:

—Dedoykita hinay kayman hinaspa qaway makiyta, makikita haywarimuspayá hinay waqtayman. Amaña iskayrayaspayá creey —nispa.

²⁸Tomasñataqmi nirqa:

—¡Señorlláy, Dioslláy! —nispa.

²⁹Jesusmi nirqa:

—Tomas, rikuykuwaspaykiñam creerunki imayna kusionam kanqa mana rikuwachkaspan creeqkunaqa!

Kay libroqa imapaqmi qellqasqa kasqanmanta

³⁰Jesusqa achkaq *milagrokunataraqmi ruraraq discipulonkunapa qawasqanta. Chaykunaqa manam qellqasqachu kachkan kay libropiqa. ³¹Kaykunataqa qellqarqani Jesusqa Diospa Churin Cristo kasqan creenaykichikpaqmi, creespaykichikñataq payrayku wiñay kawsayniyoq kanaykichikpaq.

Qanchis discipulonkunaman Jesuspa rikurisqanmanta

21 ¹Kaykunapa qepantam Jesus huktawan rikurirqa discipulonkunaman Tiberias Qochapa patanpi, kaynatamá rikurirqa: ²Simon Pedrowanmi kachkarqa mellizowan sutichasqa Tomas, Galilea law Cana llaqtayoq Natanael, Zebedeopa churinkuna hinaspa is kay discipulonkuna. ³Simon Pedrom nirqa:

—Risaqyá challwakuq —nispa.

Chaymi wakinninpas nirqa:

—Hakuchik ñoqaykupiwan —nispa.

Botepi rispankum chay tutaqa mana imaniraqtapas challwarqakuchu. ⁴Achik-yamuqtam Jesus qochapa patanpi sayachkarqa, discipulonkunañaataqmi mana yacharqakuchu Jesus kasqanta. ⁵Jesusmi nirqa:

—Qarikuna ¿manachu challwa hapisqaykichik kan? —nispa.

Paykunañaataqmi nirqaku:

—Manam kanchu —nispanku.

⁶Chaymi Jesus nirqa:

—Botepa *alleqnin lawman malla ykichikta wischuychik hinaspaqa hapinkichikmi.

Nisqanta hina ruraspankum manaña malla chutaytapas atirqakuñachu achkallaña challwa kasqanrayku. ⁷Jesuspa kuyasqan discipulonñaataqmi Pedrota nirqa:

—Payqa Señormi —nispa.

Simon Pedroñaataqmi Señor kasqanta yacharuspan mana pachayoq kasqanrayku huknin pachanta hinakuykuspan yakuman pawakaykamurqa. ⁸Wakiqnin discipulonkunañaataqmi botewan yakupa patanman chayamurqaku challwata mallapi aysamuspanku, yakupa patanmanqa karqa yaqa huk cuadrallañam. ⁹Qochapa patanman chayaramuspankum tarirurqaku nina sansata, chaypa hawanpiñataq challwatawan tantata. ¹⁰Jesusmi nirqa:

—Challwa hapimusqaykichikta apamuychik —nispa.

¹¹Simon Pedrom boteman yaykuspa qochapa patanman mallata chutamurqa hunta challwayoqta, chaymi karqa pachak pichqa chunkan kimsayoq hatun challwakuna, achkallaña challwa kachkaspapas manam mallataqa llikirurqachu. ¹²Jesusmi nirqa:

—Hamuychik mikusunchik —nispa.

Manataqmi mayqan discipulonpas atirqachu: “¿Qamqa pitaq kanki?” niyta. Yacharqakum payqa Señorpuni kasqanta. ¹³Jesusmi asuykuspa qoykarirqa tantatawan challwata.

¹⁴Kaywanqa kimsakamañam Jesusqa discipulonkunaman rikurirqa wañusqanmanta kawsarimuspan.

Simon Pedrowan Jesuspa rimasqanmanta

¹⁵Mikuruptinkuñam Simon Pedrota Jesus tapurqa:

—Juanpa churin Simon ¿paykunamanta mastachu kuyawanki? —nispa.

Pedroñaataqmi nirqa:

—Ari Señor, qanmi yachanki kuyasqayta —nispa.

Chaymi Jesus nirqa:

—Chaynaqa ovejachaykunatayá michiy —nispa.

¹⁶Huktawanmi tapurqa:

—Juanpa churin Simon ¿kuyawankichu? —nispa.

Pedroñaataqmi nirqa:

—Arí Señor, qanmi yachanki kuyasqayta —nispa.

Chaymi Jesus nirqa:

—Chaynaqa ovejaykunatayá nanachikuy —nispa.

¹⁷Kimsakamaña tapuspanmi nirqa:

—Juanpa churin Simon ¿kuyawankichum? —nispa.

Pedroñataqmi llakikururqa kimsa kutikamaña “Kuyawankichu” nispa tapuptin, chaymi nirqa:

—Señor, qamqa tukuy imatam yachanki, yachankim kuyasqaytapas.

Chaymi Jesus nirqa:

—Chaynaqa ovejaykunatayá michiy. ¹⁸Cheqaptapunim niki, mozoraq kaspaykiqa we-qawnikita watakuykuspam riq kanki munasqaykiman, yuyaqaña kaptikim ichaqa hukña watasunki rikraykita hoqariptiki hinaspam pusasunki mana riy munasqaykikunaman.

¹⁹Chaynata nispanmi Jesus entiendechirqa cruzpi wañuspa Pedroqa Diosta alabanamanta, paytam nirqa:

—Qatiway —nispa.

Jesuspa kuyasqan discipulonmanta

²⁰Pedrom qepanta qawarispam rikururqa Jesuspa kuyasqan discipulon qati-muchkaqta. Paymi *Pascuapi cenaptinku waqtanpi kaspá tapurqa: “Señorlláy ¿mayqantaq traicionasunki?” nispa.

²¹Payta rikuruspanmi Jesusta Pedro tapurqa:

—Señor, paytaqa ¿imataq sucedenqa? —nispa.

²²Chaymi Jesusñataq nirqa:

—Munaptiyqa payqa kawsanmanmi kutimunaykamapas ¿imataq qamtaqa qo-kusunki? Qatiway —nispa.

²³Chaymi ñiñkuna ukupi noticia karqa: “Chay discipuloqa manas wañunqachu” nispanku. Jesusqa nichkarqa manam mana wañunanmantachu, payqa nirqa: “Munaptiyqa payqa kawsanmanmi kutimunaykamapas ¿imataq qamtaqa qokusunki?” nispan.

²⁴Chay discipulopunim kaykunata willakuchkan hinaspam qellqachkan. Chaymi yachanchik tukuy nisqanqa cheqap kasqanta.

²⁵Achkallañam kachkan Jesuspa tukuy ima rurasqankunaqa, sichu sapa-kamamanta qellqaptinkuqa piensasqayman hinaqa manachá kay pachapas haypanmanchu llapa libro churanapaq.